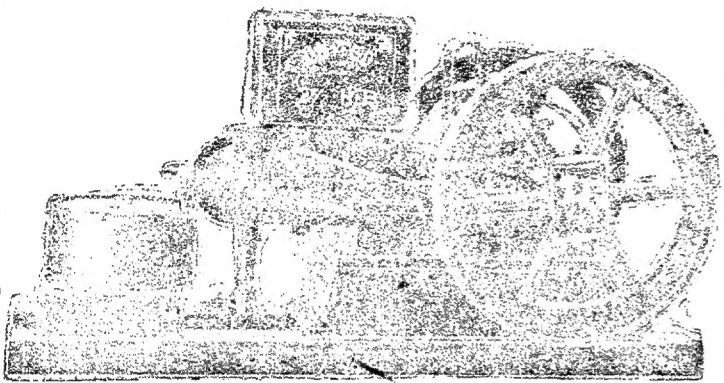

308724 ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 3 } చెన్న పట్టణము 1916 సం. ఏప్రిల్ నెల 28 వ తేది శుక్రవారము } NO 23
సంపుటము. 3. } న శ నా మ సం వ త్స ర చై త్ర మా స బ ము శ వ కా ద శి రం. } సంచిక 23

యునైటెడ్ టెట్రోలు యింజనులు, పంపులు

ఇది వర కెన్నిదా ను మనము కనియో
నియో యెరుగఁజూడఁజేయఁ సాధారణ
ముగా నీరతోడుకొనుటకు ఉపయోగింప
బడుచున్న యేకములు మోటారు
ఎన్జిన్లకంటెను నులభముగా కనిజేయ
బడుననియు అతిస్వల్పధరలకు దొరఁగి
కనియు అయిన యావిష్కర యింజనులు,
వంపులు క్యవసాయదార్లకు, కలితర చిన్న
వివరణను స్వతంత్రముగా స్థాపించి
లాభములను పొందగోరువారికి వార్త
సాటిటి భాగ్యకేసరిలవలె గమకూరింప.

ఇది చిన్న పీడయంత్రములను, సా సెయిలెక్ట్రోములను, క్రిత్రియం క్రియాలింగ్, ధాన్యపు యంత్రములను, సోదా
చాటుకు సేపీనులను, అచ్చుయంత్రములను నడుపుటకు అతి యుపయోగకరమయినది.
ఇవి కీరిస్టా యింజనులను అతిక్రమముగా పరిచేయుచున్నవి. యెటువంటివాని చేతనయినను నడుపుటకును,
వలయువారలు ఈక్రింది చిత్రవాచకముల సోల్ ఏజెంట్లకు వార్తని యాత్మ సంతుల్యము తెలిసికొనవలయు.
డి. యల్ శాస్త్రి అండ్ కో, 20, సి. సెంటరులైన బిచ్, మదరాసు.
చాగ్గించి: తెలఁపఁగి.

THE DAWN OF HOPE

to the hopeless sufferers from bodily pains, such as, Headache, Rheumatism, Sprains, Lumbago, Stiff joints, Neuralgia, Toothache, Cuts, Sore Throat, Cold, etc. is now certain as ever as it has been since the world famed.

(REGD.) AMRUTANJAN (REGD)

has come to the rescue. It is prepared from pure drugs of Vegetable Origin, and is the tried remedy for all aches and Pains.

PRICE PER POT
ANNAS
EIGHT ONLY.
of
All dealers in
Drugs or from

AMRUTANJAN DEPOT Madras & Bombay.

వాదాపీడితులకు వరము: ఐనోడిక్ సహితమైన డా॥ పి డి.

సావంతుని పనోషధి సారసపర్తి

అపరిమితపు రక్తమాలిన జనించువాద్యములకు కీటివనంబటి నుండు. తుల్యులను, మచ్చలను, గండమాలను
పుండ్లను, పాతనోష్ణలను అన్నివిధములవలన గలుగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి

28

వనామధిసాగ్నిబరిల్లా గుణ మిచ్చుట నిష్పంశము, సహజమైనను మధ్యవర్తి, అన్నివిధములైన దోషములను
పోగొట్టును. కీరీమునంబటి పాదరసదోషములను, మలబద్ధకమును కార్యసంబంధమును నోష్ణలను పోగొట్టి రక్తమును
శుభ్రతరచును. కీరీరాకోగ్యమును గలుగ జేయును. 16 రోజులవరకు మండింప 4 బోజుల బుడ్డిలలో అమ్మబడును.

ప్రాప్తిచిహ్న:- పి. డి. సావంత్, చిరక. మనసవాడి నం 2 బొంబాయి.
Proprietor P. D. SAVANT, Fanaswadi No. 144, No. 2. BOMBAY.

తేలుమందు:- తేలు కాలువలను అపాయము లేదు గాని విశేష బాధగలను. తేలుకాటు విషము
నెత్తులులో ప్రవేశించున బాధనరములవెంట పెద్దనగము దగ్గరనుండి లాగుట ప్రారంభించుట. కుట్టిన
చోటును మొదగునటులు చేసిన బాధతగ్గును. వెల సీసా 1.కి 8 అ.

అమృతాంజనము డికో, 6 వ వెంబు, తంబు శెట్టి ఏధి, బార్బిటాక్, మదరాసు.

ఇండియన్ మెయిల్ లీవరు వాచ్
5 సంవత్సరములు గ్యారంటీ గలది.

చక్కని గొలుసుతో వెల 3-0-0 పోస్టేజి 0-4-0

ఇది మ. కో. లోకే సిద్ధపరచ
బడినది. కావున సేకరింపబడునంత
ద. వెల స్వల్పమైనను ఫలవరి
కమని యనభవమైన తెలియను.
దృఢమైన సామానులతో జేయ
బడి డెప్టు ట్రాఫిక్ అను గ్లాసుదూ
ము కలిగియుండుటచే చాలాకా
లము నిలువక తృప్తికరముగ వని
చేయును. గడియారము తెట్టెత్తి
(ఇండియన్ మెయిల్) అను పే
రుంకను. తెట్టెలోను గ్యారంటీ

పత్ర మతికించి యుండును.
ఇండియన్ మెయిల్ గ్లాసుదూను తేరిది వెల 2-2-0
చిరునామా:- నువీరియరువాచ్ కంపెనీ.
194 పోస్టుబాక్సు నెం 167 మదరాసు

LARGE TYPE EDITION! NOW READY
THE VIRGIN'S KISS
OF THE BRONZE STATUE.

BY G. W. M. REYNOLDS.
[In 4 VOLS.] Post Free [AS. 9 PER VOL.
This is the masterpiece written in the last days of the author, in which the author's ability in his descriptive skill in describing keenly and in a fluent run Human nature, Wonderful Plotes, Tragical Scenes, Screaming Comedies, Lovely dialogues, Description of kindness of love, Family traditions. Ancient English costumes, exciting adventures appealing to the emotions of the readers, Psychological analysis of characters, charming and humorous instructions on every conceivable topic of interest, social and economic is a special feature in this work. The approval by the Press and the increasing demand by the Public clearly show that the novel shines as a leader in the novel platform PRICE AS. 9 PER VOL. POST FREE. Vol. I & II are ready for despatch.
N. B. - Purchasers of 3 complete sets of either of these at a time will get one set of it gratis.

SUPERIOR WATCH Co.,
194] Post Box 167, (A.) MARDAS.

804 కాటోల్ పాదరు

నల్లులు, చీమలు, ఈగలు, చిమ్మటలు నున్న గుడ్డిముఠా
జుట్టించు పురుగులను నశింపజేయును. టిక్ 1.కి అ. 0.5

కాటోలు వత్తులు

దోమలను, ఈగలను నశింపజేయును, బారదోలును.
240 కట్టలుగల పెట్టె 1-కి అ 12
మీట బారదోలులను చీమలను వడకటిండ్లయందు నల్లులను
దోమలను, పుస్తక పేటికలను చిమటలనుండి కాపాడును
పొలుపంజెల్లు:- టి. మార్ ఆండుకో.
1-11, స్ప్రింగర్స్ట్రీటు, బార్బిటాక్, మదరాసు

చార్జి ప్రత్యేకము.

అర్జున క్షమింకలో గంపెని,
 188 జామామసీరు, బొంబాయి.

గుజ్జరి తరిమూలీ,

నం 29, ప్రకాశ్ కళాశాల, పూర్వగణేశవారి, మ. రా.సి.

ఆంధ్రమహాసభ

చిత్తు తీర్మానములు.

ఆంధ్రమహాసభ మే 8, 9, 10-న తేదీలన కాకినాడ యందు ఆనందరావు రావుబహద్రుల మోదర్ల రామచంద్ర రావు గారి యాధిపత్యముక్రింద జరిగెను. ఆ సభయందు దీర్ఘవిధి తీర్మానములు చేర్చబడినవి :-

I

సర్ ఫిరోజుషా మహతా మరణమునకు భారతవర్షము నకు ఆపారమును కల్పించి. వారి మరణమునకు ఆంధ్రమహాసభనా రెంతయు విచారించుచున్నాడు.

II

సిక్కిండుదేశములో ఆంధ్రదేశమునకు మహాపాపమును చేసిన రావుబహద్రుల సి. బాగోజీరావు; నివాసుబహద్రుల ముట్టూరి ఆదికారాయణయ్య; వి. సి. మెట్కాపు; నురు బాడ వంకట అప్పారావుగారు చరిత్రమునందునకై సభనారెంతయు విచారించుచున్నాడు.

III

(ఎ) భారతవర్ష పాలకులను మెచ్చునట్లు ప్రభుత్వము ఆంధ్రమహాసభ పూర్వమునాగ్నేయమున స్వాగత మిచ్చుచును వారి పరిపాలనను బహుమతిగాను నిర్వహించుచు సాగునగాక యని కోరుచున్నాడు.

(బి) బ్రిటీషువర్ష పాలకుల గృహములలో ఆంగ్లేయులకును వారి మిత్రులందరికినీ, విజయము కలుగుటకై సభవారు తేవుని ప్రార్థించుచున్నాడు.

IV

జాతీయవిద్యను, కళలను, పరిశోధనను ఆటలను పోషించి, ప్రోత్సహించుటకు యత్నమునందును, విద్యుత్తును విజయమునకు రాంధ్రులను గట్టిక నిశ్చయించుచున్నాడు.

V

ఆంధ్రదేశమునకు లభించు సన్నయా, తిక్కన, పాతకల భావభాగము స్వాగత చిహ్నములను నిర్మించుటకై నింతవరకు జరిగిన ప్రయత్నములను సభవారు ఆభినందించుచు, ఆంధ్రదేశాధిపత్యములకు భర్తలను జరిపియు సంతకము పొందునవచ్చు పంతులుకు జాతీయప్రభోధానుకూలముగనూ, బోధనానుకూలముగ నేర్పరచుటకు ప్రయత్నములకు ఆదర్శములను, ఆంధ్రుల వృద్ధులను సహజమున నాటకములను తన సరసము, సభవారు కోరుచున్నాడు.

VI

ఆంగ్లభాషను విద్యుద్ధముచేసి విద్యావ్యాప్తమునకును భాషములు బాగుగ తెలియుటకును సాధ్యమైనంతవరకు భాషను సంబంధములేని కామ్రములను స్కూలులను వైద్యులను క్లాసులను జేతభాషలలోనే బోధించుట సమంజసముని ఆంధ్రసభవారి ప్రయోజనముననున్నది.

VII

ఆంధ్రుల యాదరణముక్రింద జాతీయభర్తల ననుసరించి వనిచేయుచున్న బంధులూని జాతీయకళాకారులను, రాజమహేంద్రవరమునాటి దేశీయవిద్యాలయమునకు, కొండు తుడుకులూని ధైర్యవత్సరి సంస్కృతిపాఠశాలను, ఇంజనీరులూని వేదపాఠశాలను, కొవ్వాయలూని ఆంధ్రగిర్వాణవిద్యాలయమునకును, ఆకిరెట్టి వేదకామ్రపాఠశాలను, చెన్నపురి లూని ఆంధ్రసాహిత్యపరిషత్తును తగిన ప్రోత్సహనము చేయవలసివచ్చిన ప్రజలను సభవారు కోరుచున్నాడు.

VIII

చెన్నరాష్ట్రమున కంతయు ఉన్నత విద్యాభివృద్ధికిని, ఆంధ్రభాష వికాసమునకును ఒక విశ్వవిద్యాలయము వారి యుండలేదు. కావున దొరతనమువారు తెలుగునందలములలో వీలైన ప్రదేశమున దొక విశ్వవిద్యాలయము పెట్టుటకు ప్రార్థించుట ఆంధ్రవిద్యాలయమునకు సహజమున నుండవలసివచ్చినది. సమంజసమో ఆవిధమున విద్యుద్ధమున దొరతనమువారికి సంకతి పందర్భవములను నివేదించు నిమిత్తము యేర్పాటులను చేయటము కొందఱును ప్రయత్నించి భోగరాజు పట్టాభి సీతారామయ్య, ఎం. వేంకట రంగయ్యగారు నియమితులైరి. ఇతరులను చేర్చుకొని అధికారము వీరికున్నది.

IX

(ఎ) ఇప్పుడు బాలికాపాఠశాలలందు అనుబంధమున్న విద్యావిధానము ప్రృథికరముగలేదు. ఇప్పుడేకంటె ప్రైవేటుయందు విద్య బాగుచేయుటకును, విద్య సంస్కృతికరముగ నుండుటకును అవసరమైన యేర్పాటులను నూనించుటకును,

తగిన విద్యావిధానమును తెలుపుటకు అధికారులను, అధికారులను కలసి ఒకసంఘము నేర్పాటు చేయవలసివచ్చిన సభవారు కోరుచున్నాడు.

(బి) ప్రైవేటుయందు ఉన్నతవిద్య బాగుచేయుటకు సాధ్యమైనంత త్వరలో తెలుగు జిల్లాలోని ప్రధానజిల్లాలయందు వారికి ముఖ్యము ఉన్నత పాఠశాల లభనర నుని సభవారు తెలియజేయుచున్నాడు.

X

ఆంధ్రదేశములోని మునిసిపల్ కలెజులందు పూర్వం భవిష్యకు విద్యుద్ధముగను ఉచితముగను చేయుట సంభావ్యము. ఈరీతికి వలంబించు మునిసిపల్ కలెజుల మునువంతులకు తప్పకవారి సభ్యులలో ప్రత్యేకము ఒకవేసి ఇందుకును నిర్ణయించుకొను అధికారులను ఈసభ్యులకు విద్యుద్ధమున విభవారు కోరుచున్నాడు.

XI

విద్యాలయమునకు ఒకసంఘము స్థాపించుటకు మునిసిపల్ కలెజులలోని లాకొరెట్టును, ఇంజనీరులవిద్య కళాశాలలను, వ్యవసాయ కర్షక పాఠశాలలను సెల కొల్పవలయునని సభవారు దొరతనమువారిని కోరుచున్నాడు.

XII

(ఎ) ఏటకు ఆంధ్రదేశమునందు బహుమతిచేయుచున్న బాబులు, కామ్రభర్త, సంఘముల విజయము చేయుచుకొనుటకు వీలగునట్లు ఇండియా దొరతనమువారు విజయమునకు క్షిణము వుండునామయలకు మించునంద విద్యుద్ధముననుసరించి కోరటమును విజయముచేయుచున్న పుస్తకభాండాగారముల పోషణమునకై మునిసిపల్ కలెజులను, లాకొరెట్టులను ప్రత్యేక సాహిత్యము చేయవలసివచ్చినది. యూనియను గ్రామములలోను, మునిసిపల్ కలెజులందును పుస్తకభాండాగారములను పెట్టుటకై యేర్పాటులు చేయవలసివచ్చినది. సభవారు తీర్మానించుచున్నాడు.

(బి) ఆంధ్రదేశములోని నానాభాషములందలి పుస్తక భాండాగారముల యువమో గార్థమై కాంకరమున ప్రకటించుచున్న ఆర్మీ తెలుగు గ్రంథములతోను, శ్రీఇందిరవరము ఒకముండులు భాండాగారముల విజయమునకై యున్న గ్రంథముల ప్రతులతోను, ఒక సెంట్రల్ భాండాగారమును వీలైన స్థలమున దొరతనమువారు సెలకొల్పవలసివచ్చినది సభవారు కోరుచున్నాడు.

(సి) విద్య, ఆరోగ్యము, వ్యవసాయము, పరపతికి సంబంధించి దొరతనమువారు ప్రకటించు గ్రంథములను ఆంధ్రదేశభాండాగారములకు విడివిడిగా నిర్మించవలసివచ్చినది సభవారు తీర్మానించుచున్నాడు.

XIII

చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయపు సిండికేటువారు ప్రాచ్య భాషాపరిషత్తులను నిజపురచేయుచు తీర్మానించినందున ప్రాచ్యభాషావిద్యుద్ధమునకు జాతీయ విద్యావిద్యుద్ధమునకును భంగకరముగనున్నది కావున, నా రాష్ట్రవిద్యుద్ధమునందు ప్రకారముచేయవలసివచ్చినది కోరటము సభవారు తీర్మానించుచున్నాడు.

XIV

(ఎ) పాలకాసామగ్గియనునది, భూసామగ్గియనునది, వ్యవసాయసామగ్గియనునది పరిమితులను, తత్ఫలప్రాప్తికి అవసరమైన కార్యకర్తలను నాచరించుటకును సాధ్యమైనంత వరకు కామ్రగిర్వాణము భాషాప్రముక్తరీతి ననుసరించి యుండవలయును.

(బి) నేటియంధ్రవారు నిర్వహించిన వ్యవసాయసామగ్గియను పరిమితులను 1911 న సంవత్సరము ఆగష్టు 25 వ తేదీన వ్యాపారమునకు ప్రకటించిన ప్రాప్తియన్నాంధ్రము యధాగ్రహములను కామ్రగిర్వాణము నూర్ధతి ననుసరించి యుండవలసివచ్చినది.

(సి) కామ్ర ఆంధ్రమండలము లాన్నిటిని పరిపూర్ణ స్వాధీనమునకు ప్రత్యేకకామ్రముగ నిర్మించుట యవసరము, సంభావ్యము ఆంధ్రసభనా (భి) నాచరించుచున్నాడు.

XV

(ఎ) ఆంధ్రదేశమునకు విడివిడి పరిమితులను ఆంధ్రద్యమమున ప్రజలయందు బాగుచేయవలసి, తమనూలముల వారు యందు భాగమును కలిగించి, దేశసేవకు చేయించునందున సభవారు రెంతయు ఆభినందించుచు, ఆంధ్రదేశము పక్షమున

బలమైన భూభాగమును కలిగించి, బంధుల ప్రకోభి కృత్తికి అనుకూలముగా కార్యకర్తలను నిర్ణయించుటకు ఆంధ్రాంధ్రభాషలందు నిష్పాక్షికముగను, సర్వ స్వాధీనముగను, ఆంధ్రదేశము విషయములను చూచుటకు సర్వతోముఖమైన దైనిక పత్రికలను స్థాపించుటకును సంభావ్యము.

(బి) ఆట్టి దైనిక పత్రికలను సెలకొల్పటము బాంబాయి ప్రాంతమునకును, సిండికేటులను తగిన కట్టుదిట్టములతో సమం విడివిడి యేర్పరచి, ఈ ముద్రములను కొనిపొందుటకు వల్లూరి నూర్యనారాయణ రావు; మంధా నూర్యనారాయణ రావు; బి. న. శివ; డి. వెం. నూర్యనారాయణ రావు; ఆర్. గిరీరావుగారు కార్యనిర్వాహక సంఘముగ నేర్పాటు చేయవలసి. వీరు గాక అవసరమైనయెడల మరెవరైనా కార్యనిర్వాహక సంఘమును చేర్చుకొనుట కధికారమున్నది.

XVI

సేలం జూరియలు ఉన్న ప్రాంతముల నియ్యవలయునని ౪౭ సభలలో నిర్ణయించుటకు తీర్మానమునకు ఇప్పుడు చట్టముక పర్యాయము దృఢపరచుచు,

(1) ప్రస్తుతమున్న సెలకొల్పటము పాఠశాలలలోను, కాలేజీలలో వారినిచేర్చుకొనవలసివచ్చినది. భూవిద్యుద్ధమునకు కొత్తకట్టి విద్యాలయములను కట్టి వారినికట్టి చేయించవలసివచ్చినది.

(2) జాతి, మత, కులభేదముల పాటించక భారతీయులను ధాగళముగ చేతనకును నిమిత్తము సేలం చేర్చుకొనవలసివచ్చినది.

(3) జాతి, మత, కులభేదములకు భారతీయులను సేలం చేర్చుకొనవలసివచ్చినది. నియ్యవలసివచ్చినది సభవారు ప్రభుత్వమువారిని కోరుచున్నాడు.

XVII

(ఎ) ఆంధ్రదేశములోని వివిధ ధర్మాదాయములను సరిగపాలించి సర్వనియోగమునకు తెచ్చుటకై చెన్నపురిలోని ధర్మగ్రంథములకు వారితో యొకటి తగిన కట్టుదిట్టములతో ధర్మగ్రంథములను గాని సంఘముగాని యేర్పాటుచేయవలసివచ్చినది.

(బి) వివిధ ధర్మాదాయములను విధానమున నిర్మించుట నుగురించి ఒకసంఘమువారు విచారించి ముందుసభ జనగబోధనాటికి తమరూపులను సలహాతో ప్రకటించ వలయుననియు సభవారు తీర్మానించుచున్నాడు.

XVIII

(ఎ) ఆంధ్రదేశమునందు వివిధ పరపతి సంఘములను స్థాపించవలసివచ్చినది నూ విశేషముల ప్రసముతోను, దిపాజిట్టితోను ఇదివరకున్న సంఘములను వృద్ధిచేయుటకును, పరపతి సంఘోద్యమ లాభములను ప్రజలకు తెలియజేయుటకును,

(బి) (1) ఉచిత పరపతిసంఘములను పుస్తకభాండాగారములను, (2) రాత్రిపాఠశాలలను సెలకొల్పటమును,

(సి) బ్రిటీషువర్ష పాఠశాలల పంచదారాలను చేర్చుకొని చదువు చెప్పటము తగినకట్టుబాట్లు చేయవలసివచ్చినది సభవారు తీర్మానించుచున్నాడు.

XIX

(1) గోదావరి విద్యుద్ధమును సంకల్పము.

(2) కృష్ణా విద్యుద్ధమును సంకల్పము.

(3) తమిళనాడును మరెవరికీ విద్యుద్ధము కట్టు సంకల్పము.

(4) అశువుల లంకా సంకల్పము.

(5) పోలవరము లంకానీటి నానాడల సంకల్పము.

(6) సీతావల్లి సంకల్పములను సేవచేయు యత్నముని సభవారు దొరతనమువారికి నివేదించుచున్నాడు.

XX

(ఎ) తూర్పుతీరమునందలి తెలుగుజిల్లాలలోని ఆర్థిక నిధిని పరిశోధించుటకు బాంబాయిలో ఆంగ్లేయప్రభుత్వములకు, రైలు సేవను నిర్మించి వడలుటికేయుటో కలుపుటవరకునియు,

(1) విజయపురమునందలి రాయపురమునకు రైలు సేవ ప్రారంభించవలసివచ్చినది.

(2) రాజమహేంద్రవరమునందలి సిరిపొరకు రైలు సేవ చేయవలసివచ్చినది.

(3) మధ్యపరగణాలో, గంజాముల విద్యుద్ధకళాశాల విషయము మోచించవలసివచ్చినది.

(4) నానాపురమునందు కూడ రైలు సేవ చేయవలసివచ్చినది.

(5) విజయపురమున నాకామ్రమును త్వరలో కట్టిచేయవలసివచ్చినది దొరతనము వారు ప్రార్థించును.

II

భా. పట్టాభి సీతారామయ్య, కా. వాగ్గేయరావు, కో. సీతారామరావు, ము. కృష్ణారావు, చి. సుందరరామయ్య ఆ. వారాయణరావు, కవుతా శ్రీరామకృష్ణ, కొండవల్లి శ్రీరామ చంద్రారావు, చెరుకువాడ నరసింహారావు, వా. నుబిన్సా య్య, చె. వేంకట నరసింహయ్య, పింగళి వేంకయ్య, కల్లూరి. మూర్త్యకారాయణరావు, చిల్లరిగెల్లెనివాసరావుగార్ల క్రింది తీర్మానములను ఆంధ్రప్రదేశ్ సభాసభకు వారు ప్రకటించిన చిత్తు తీర్మానములలో బాటు యోచించిన కలసివడిన కార్య చర్యలకు పంపించిరి:—

1. గౌరవాధ్యక్ష విచారణకర్తలను నియమించి యాంధ్ర మండలములలోని పల్లెటూరి పాఠశాలముల యాధికారిని గూర్చి విచారణ జరుపవలెననియు, ఈ కార్యకర్తల క్రయాణిత్రు ఖర్చులను బట్టెముక ఆంధ్రప్రదేశ్ నియంత్రణదేశల ననియు,

వచ్చెడి మహాసభా సంవత్సరమునకు ఇంచుమిక్కిలు రు 500 లెట్టి పెట్టెబడవలెననియు ఈ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

2. భాషాసంస్కరణ రాష్ట్రాధికారిని కావలెనని ధర్మమును ప్రకటించియు మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వము లతో నాలోచించుటకును, హిందూదేశమునకు సంచారము గావించి ఈవిషయమై ప్రభాభిప్రాయమును కనుగొనుటకును కలిగించుటకును, ఈధర్మమును వ్యాపింపజేయుటకును, ఈ క్రింది పెద్దయనుష్యులతో నొక యువసంఘము మేర్పాటుచేయఁ బడవలెనని ఈసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

(దీని 14 - వ చిత్తుతీర్మానమున కంక్షముగా చేర్చుచున్నాము.)

3. ఆంధ్ర మండలములలో నుంచుచి ఆంధ్రప్రదేశ్ దృక్పథము సంపాదించుటకుగాను ఈక్రింది పెద్దయనుష్యులతో నొక యువసంఘము మేర్పాటుపరచెననియు, ఆదృక్పథమును ఆంధ్ర ప్రభుత్వమునకు (1) కళలకును చేతిపనులకును పాఠమునీయుట, (2) స్వదేశీకృషిప్రదానముల పోల్చునా పటము (3) బాహు రకు విద్యార్థి వేతనము లాసంగుట (4) ఆర్థికవిచారణకు జరుపుట— మొదలగు ఆంధ్రప్రదేశ్ సభవారి కార్యరూపకమైన కార్యక్రమమును ఫలింపజేయుటకును, మరియు మహాసభవారి తీర్మానములను అమలులోనికి తెచ్చుటకును వినియోగించవలెననియు, ఈసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

4 (క) ఆంధ్రప్రదేశ్ మండలి కళలను శిల్పర చేతిపనులను ప్రోత్సహించుననియు, వానిని వివరించెడి గ్రంథముకట్టి ప్రకటించవలెననియు, ఇంచుమిక్కిలు, రు 1,000 లెట్టి పెట్టెవలెననియు, (చ) క్రిందియందున్న కళలను శిల్పర చేతిపనులను పునరుద్ధరించు నమిత్తము వానినివానిలో వానికెక్కిన కుటుంబములను బాలిక కా యువదళులను నేర్పుటకు గాను మన ప్రతిష్టాచున్నాము.

వనఃతో జరగజూపవలెననియు— ఈసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

5. ఆంధ్రప్రదేశ్ మండలి కంక్షకేసులనుపట్టి చిత్రలేఖనమును వానికి సంబంధించి యితర కళలను నేర్పు కొనువారికి విద్యార్థి వేతనము లివ్వవలెనని యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

6. ఏదవచ్చి తీర్మానమునకు ఈక్రింది పంక్తులను చేర్చుడు:

“ధర్మకర్త ఆచితము కలందుచున్నగా ఈ క్రింది సలకు ఆంధ్రప్రదేశ్ సాహిత్యము చేయవలెననియు”

7. ఏమిదవ చిత్తు తీర్మానమున క్రింది విషయమును చేర్చుడు:

“ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమును పర్యవేక్షణ స్థాపించవలెనని గవర్నరుగారికిని రాజప్రతి నిధిగారికిని హిందూదేశ ప్రభుత్వమువారి విద్యాభివృద్ధికార సభ్యులతోను నొక్కొక వక్కాణించుటకుగాను ఈక్రింది పెద్దయనుష్యులను ప్రతినిధులనుగా పంపవలెననియు”

III

ఈ క్రింది తీర్మానములనుకూడ ఆంధ్రప్రదేశ్ వారు యోచించవలసివడిన కొంద ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వము మా పేర తెలియజేయుచున్నాము:—

(క) మన గ్రామములలో నచ్చుటచుట్ట చెడవడి యున్న శిలాశాసనములయొక్కయు శిలావిగ్రహములయొక్కయు ప్రయోజనకరమైన యితర పురాతన వస్తుకేయముల యొక్కయు ఆశాదరసితిని గ్రహించి, గ్రామోద్యోగులు తమ

గ్రామములలోను ఆయకట్టులలోను గల వై వేర్వేరునబడిన పురాతనవస్తువులను గుఱిచి సరియైన లెక్కలనుచేయుటను, అవస్తువులను సురక్షితస్థితిలోనుంచుట కవశ్యమును కార్యములనుచేయుటను ప్రభుత్వమువారి బాధ్యతయగుటను ప్రార్థించవలెననియు (చ) పాలములలోగాని నితేనములలోగాని త్రవ్వినపుడు అట్టియన్యులైన వస్తువు లేవైన దొరకునెడల ఆవిషయమును తెలియజేయవలెననియు గ్రామోద్యోగులు తెలుపునట్టి రూటు చేయబడవలెననియు, (ట) వానిని పెట్టుటకు సరియైన స్థలాంతరము దొరకవలెననియు వానిని తేవాలములలో పెట్టవలెననియు, (థ) విద్యుత్ ఉద్యోగులును విద్యాభివృద్ధి యద్యోగులును తమసంచార సయములలో వాని స్థితిగతులను పరామర్శించి గ్రంథము చేయుచుండవలెననియు, ఈసభవారు తీర్మానించుచున్నారు

ఆంధ్రమండలములందు, ఆంధ్రభాష రాజకీయ వ్యావహారికభాషగా నున్న యితరమండలములందు, రాజభాష నగరమందు, ఆంధ్రభాషావేరమును మత్యమైన యద్యోగములకు, విశేషించి విద్యాభివృద్ధికార పదవులకు, ప్రభుత్వమువారు ఆంధ్రభాష నభ్యసించిన యాంధ్రులనే నియోగించుట ఆంధ్రభాషాభివృద్ధికి, తన్మూలమున ఆంధ్ర భాషాభివృద్ధికి, అవశ్యమని ఈ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

ఆంధ్రభాషాసంస్కరణమున, చెన్నరాష్ట్ర ప్రభుత్వమువారును వారి సమరంబి చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయమువారును, వ్యావహారికభాషావాద మనబడు గ్రామ్యభాషావాదమును నిరాకరించిన టిటికలకే ప్రకటించియుండుట సంతోషకరము. ఇంక మిందైన, తమ ప్రకటనను సార్థక మగుటకు విద్యాభివృద్ధి వారును విశ్వవిద్యాలయమువారును ఆంధ్ర ప్రతిభకుగాను ఆంధ్ర ప్రతంగింధ నిర్ణాయకులుగాను గ్రామ్యభాషావాదులను ముద్రసిద్ధి పండితులను గ్రంథకర్తలను మాత్రమే నియమించుట ఆంధ్ర భాషాభివృద్ధికి, తన్మూలమున ఆంధ్ర భాషాభివృద్ధి కిని అవశ్యకమని ఈసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

IV

కో. సీతారామరావు, అద్దకి నర్మకారాయణ, చిల్లరిగెల్లెనివాసరావు పెమ్మెత్తు బాపిరాజుగార్లు మాపేర ఇట్లు వాయించుచున్నారు:—

శాలక ఆంధ్రప్రదేశ్ సభ క్రాసాధికర్యమున హిందూపు గా రామచంద్రరావుగారు తమ వ్యాపకము తెలుగున చేయుచున్నారే, ఆంగ్లేయులను చేయుచున్నారే తెలిసి కొనవలసియున్నది. ఆంధ్రమును బాగుగా చూట్టుకుంటున్న క్రితని కేకకట్లగారు కృష్ణాజిల్లా సభలో ఆంగ్లేయులను వ్యాసమును వ్రాసియు తెలుగున ఉపన్యసించిరి. రామచంద్రరావు తంతులుగారు తెలుగున తమవ్యాసమును వ్రాయుదురను నమ్మకములేదు. ఇదిరకు వారు తెలుగున వ్రాయుదురను ఇప్పుడయినను మొదట పెట్టి వ్రాసి ఆంధ్రప్రదేశ్ సభా వేదికయందు చదువుదురు గాకయని కోరుచున్నాము. మన ఆంధ్రసభలో ఆంధ్రభాషావ్యాసము వాంఛనీయుగాడు. ఆహ్వానసూక్ష్మాధ్యక్షులు తమవ్యాసమును ఆంధ్రమున వ్రాసి రని వినుటకు సంతసించుచున్నాము. రామచంద్రరావుతంతులుగారు ఆంగ్లేయులను వ్యాసముగ్రాసి వాని నేచదువుచునని చెప్పియెడల కేకకట్లగారు వేసిట్లు తమవ్యాసమును కత్తికావలెఖరుల కిచ్చి తమవ్యాసములోని కంక్షలను తెలుగున నుపన్యసించవలెను అట్లుచేయునెడల ఆంధ్రప్రదేశ్ సభయొక్క పదాచారమునకు కృత్రికముగ ప్రవర్తించినా రగుదురు. ఇది ప్రతిభుత్వంకిని సంకీర్ణముగ నుండదు. కాబట్టి ఇప్పుడే వారిని హెచ్చరించుచున్నాము.

V

వాగ్గేయము సుందరముగారియట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—

వదిలియు ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వముచే, మనకు లభించిన యాత్మకఫలమునకు ఆంధ్రప్రదేశ్ సభకును, గతమును పర్యవేక్షణమునందు, భాషాభివృద్ధి కవసరములను, ననేక తీర్మానము లభ్యుత్పన్నానతో, నామోదించబడినవి. అందు ఆంధ్రరాష్ట్రము, ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము లనుంచి ముఖ్యములు, దలంపబడినవి. అట్లు దలంపబడునా వ్యాసమే, గాని, రాష్ట్ర విశ్వవిద్యాలయములు, సుసాధ్యమందులేవు. అవి పాలకులచే నొసంగబడవలసి యున్నవి. అయినను విగత్యానాడక విహారదేశములలో మనమును యావచ్చక్తి నుకయోగించి, ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వమునకు తీరరాత్మ లవదగిన ప్రత్యేక రాష్ట్ర, విశ్వవిద్యాలయములను బడవినతో సర్వవిధముల నభివృద్ధి నొందగలుగునుటకు సందియములేదు. కాని, యీ

వ్యగోత్సాహమున క్యయంసహాయముచే నిర్వహించదగిన కార్యము లనేకములు మరచుటకు తలస్థించుచున్నది. అందు ముఖ్యముగ “స్వదేశీకళాశిల” విషయమై మిగుల సుదాసీనత కాపుచుండుట విషాదకరము. “స్వదేశీ స్వదేశీ” యని మన ప్రయాణు లనేకులు నభలయందు మేఘగంధీరభావములతో నుపన్యసించెదరు. తత్రికలకు దీర్ఘవ్యాసములు వ్రాసెదరు. కాని, ఆంధ్రప్రదేశ్ మన ఫలవంతమును పరిశ్రమకాలల స్థాపించుటకు మార్గము ప్రతిపత్తింపదు. తుదకు విశేషము జూపిస్తూ రమైనను జేయజాలరు. స్వదేశీభాషావము మాటలయందేగాని క్రియలయందగవడలేదు. విద్యాభివృద్ధిలే స్వదేశీకళాశిల విషయమై, యిట్లు ప్రకటించినపు డిక, జనసాహిత్యమును గురించి జెప్పవలసిన జేమున్నది? మన మాతృకేశకు ఈధర్మభంధము రత్నగర్భమును సార్థకభిధానముగలదియు, నుకలవన సంతోభితయనియు, విజ్ఞులను విశేషములచే నైకము, పాగడ్లల నందించి. మన కట్టి విశ్వరత్నము లభించి యు, దాని ప్రయోజనమును, గ్రహింపజాలకుంటిమి. మనకుగల సహజగురువందను మనకాకాళముచేత, నున్నితవస్తుకాలముగా, నిద్దుములే నీ కొను, యా సక్తిగాని, ఆభిమానముగాని, కక్తిగాని, లేదనుదుమణి లకింతకాలము పాత్రులము గావలయును? ప్రతి విషయమునకు, ఇతరలపై ఆధారపడి, కక్తిహితు లపించుకొనుట, ఆత్మగౌరవమున లక్షణమునా? కాబాలము. స్వకక్తిచే కృషినిన్ని సఫలమనోరథుల మగుటకు, మనమికనైనను, ద్వంద్వదోగో, యభివృద్ధిపించుచు మనుట కల్ల. ప్రస్తుత కేశకాలపరిస్థితి, మనప్రత్యుభివృద్ధినిండెట కనుకూలముగనున్నది. గావున, ఈ సంతోషము కాకినాడయందు, చతుర్ధాంధ్ర మహాజనసభ జరిగినప్పుడు మాతృసందర్శనార్థమై సమావేశమున ఆంధ్రసోదరులెల్లు, కట్టి వదిలివెనుచున్నాను, “ఆంధ్రప్రదేశ్” త్రికళాశిల నొక్క పర్యాయము దలంచుకొని, “స్వదేశీకళాశిల” బొంది, ఆంధ్రప్రదేశ్ బాంధవుల వదగి, మహారాజులు, జమీందారులు, భూస్వాములు, లక్ష్మీపుత్రులు, మొదలగు మహాకయల, సహాయములను, నొక లాభకరమును, “సాహిత్య” మికయంత్రికల” సాంధ్రప్రదేశ్ మనం దనునగు లావున వెలకొల్పి, ఆంధ్రప్రదేశ్ మన కొంతకైనను, స్వదేశీకళాశిలచే నలంకరించి, “ఆంధ్రప్రదేశ్” “ఆంధ్రసోదరులకును, ఆనందముద్యల్లజేయుటకు, వృద్ధయౌవనముగ, నిలబాధి మహాజనులను, బాధింపుచున్నాడను. మరియు, నీ సభాసమయమున, నొక స్వదేశీకళాశిల ప్రదర్శనమును జరి, దేశీయులకు, స్వదేశీకళాశిలయంద భిమాన ముండుండుటలు చేయుటకు, ప్రతి నగరమునందును, స్వదేశీకళాశిల వికృతకాలల స్థాపించి, స్వల్పలాభముతో వికృతమునుచుటలు దేశీయుల బోధనమందుటకు, చేసుచున్నాడను. ఈ విషయములన్నిటిని ఆంధ్రప్రదేశ్ సభవారు గమనించి, తదితర సభలలో తమ సభాసమముగా క్షణముచుటకు జరుగక, స్వయంసహాయముచే నిర్వహించదగిన, కార్యములైనను, సఫలకృత్యము లగునట్లు దృఢతర ప్రతిపత్తిము లొసర్చెదను గాక యని విషయపురస్కరముగ కోరుచున్నాడను.

VI

గుంటూరు నుండి ఒక ఆంధ్రప్రదేశ్ ముచ్చటలు. ఈమధ్య 2, 3 సంవత్సరములనుండి మండల సభలు ఆంధ్రప్రదేశ్ సభల జరుగు సమయమున శాలకకంపెనీవారు దూరదేశీయులనుండియు, చుట్టుప్రక్కల గ్రామములనుండి వచ్చుటయు గొన్ని ప్రదర్శనములను జేయుటయు సాచారమై యున్నది. ఈకంపెనీవారు గ్రామము దెచ్చుటనైనను శాలకములను బ్రదర్శించుట కెట్టి యధ్యంతరములు లేవు కాని సభాధనములలోనే ప్రవర్తించుటలకు సభలకున్న ప్రతినిధులకును, సభాకార్యక్రమములకును తెచ్చు ఇక్కట్లులు వాటిల్లుచున్నవి. అయికట్టులలో గొప్పంటి నీక్రింద నుదహరించుచున్నాను

సభలకున్న ప్రతినిధులకు బహు సాధారణముగా సభాధనమునకు దగ్గరగా నేర్పాటు కాబడియుండుటచే నీప్రదర్శనములయొక్క ఆట, పాట, లాళ్ల, మృదంగాదివ్యనులచే చుట్టుప్రక్కల నడించుచున్న ప్రతినిధులకు నిద్రాభంగమును దానిచే అనాలోగ్యమును సంభవ మగుచున్నది.

రాత్రియంతయు నిద్ర మేల్కొనుటచే శాలకము లొచ్చినవారు సభలో గూర్చుండి మనకపొట్టుపడి చుట్టుగా నుండుట తలస్థించుచున్నది.

సభకై ఆమర్శబడిన వర్గముల బల్లలను వారి మువ్వలు వచ్చినట్లు అడ్డుదగ్గర పడవేయుటచే తిరిగి ఉదయమున వానిని ఆమర్శ కొనుట మిగుల కష్టముగా నున్నది. మరియు మొన్న గుడిచాడ లో జరిగిన సభలలో నీటి

యొక్కట్లు వెళ్తుంటే గాన వచ్చినది. మేము ఉదయమున నభ్యాసమునకు వెళ్లుచున్న భవనముయొక్క ముఖద్వారమునకు కట్టలుపాతి తడికలతో బిగియకట్టియుండిరి. మందరములో పాటలు పాడుచున్నవారి నందఱు కంటికి గొంతుల కట్ట నడచిపోవుచుండిరి. నభలకు వచ్చిన వారందఱు ముఖ ద్వారమున నిలబడిపోయిరి. అంతట మేమే కట్టలను పీకి తడికలను విప్పి నిద్రపోవువారిని లేపి కట్టలను నభలకొని నభ పూర్ణంబునతిమి. దీక్షంతయు నాటకములే కారణములు గదా.

భవనమునకు జనులందఱు నిక్కడ చేరియున్నారని గదా యిది టిక్కెట్టువేసి వెళ్ళించుటచే చేతి రొక్కలంతయు వచ్చుచున్నవని. తుదకు ఈనభలను భవనమునకు ఆహ్వానించెడియు, పర్యవసానముగా జేయుచున్నది.

రైల్వేలో రేయింబళ్లు క్రయాణము జేయుటవలన ను, నాటకప్రదర్శనములను నాచుటవలన నభిప్రేరేపనము కలె లాగి డిండి కాలనియమితి లేకుండ తినుటవలన, లేక గాన వచ్చినవారి కొందఱు పూర్వము కాఫీ, ఉప్పునూ, మధ్య ప్నానూ వదలిపోవేరముగా తిండియు, సాయంకాలము (టీ) ఆల్వాహరమునూ, తిరిగి రాత్రిభోజనమున ఆరగించుటచే ఆహ్వానిత పూర్తిగా చెడుచున్నది.

కావున నామధ్యమైన క్రాంతి యేమిదగా, రేపు కాకి నాడలా జగజ్జైయున్న ఆంధ్రమహాభవనభా భవనమున నాటకములకు ఇయ్యకుండుటకై నే నీవిషయమును మీదబంపి యున్నాను.

యూరపు మహా సంగ్రామము.

ఇటలీవారి యుద్ధక్రియము.

గతవర్షమున మేసెలలో ఇటలీ రాజ్యము మహా సంగ్రామమునందు జేరెను. ఆస్ట్రీయావారియై యుద్ధమును ప్ర కటించెను. అప్పటికప్పుడే యుద్ధమారంభమయి 8-9 నెలలు గడచెను. యుద్ధము నుకటమిచ్చిన కక్షలు మొదటి దెబ్బలకు నీలీకాదు నిల్చుచుండ నేపింపినవారు నేడడరుచుండిరి. ఇటలీవారు మిత్రమండలివారి పక్షమున చేరవారను వార్త కెల్ల డి యియ్యతోడనే బహ్యుండమాడి క్రిందపడుకొందఱు ఆసింపిరి. మఱికొందఱికి ఈ ప్రకటనము మాస్యాపనమై ఇటలీ వంటి స్వల్పరాజ్యమువలన భావోభ్రాంతియైతదను తూర్పుభా కముకలిగెను. జముచేతి ఆధారకలకును ఈ రాకలకును గూడ కారణములేదు. ఇటలీరాజ్యముయొక్క పరిస్థితులనుబట్టి అచటియుద్ధక్రియము అనగమించుచున్నది. ఇటలీకి తూర్పున ఆకాశ ప్రమాణముగల ఆల్పస్ పర్వతము ఉన్నది. ఇది అత్యున్నతముగా నుండుటచే నీటిభిక్షులందు ఉత్తరదక్షిణ భృవ మండలము లందులె ఎల్లప్పుడును ఘనీభవించి చుండు కప్పియుండును. అందుచేత ఇచట శీతల వర్షధికము. ఇదియేగాక ఈపర్వతముల నాగోహించుట బహుకష్టసాధ్యము. అంచెలంచెలుగా వెళ్తుంటుంటే పీటకడం. పీటలుగను మిక్కిలి పొడవుగను నుండుటచే పర్వతారోహణమునందు ప్రత్యేకనిపుణులగు ఇటలీయునులే యీ కార్యము సాధ్యమగును గాని తడవులకు సాధ్యము కాబాలకు ఎంత కష్టమైనను జరుగవలసిన పోరాటమంతయు ఈపర్వత ప్రాంతముననే జరు గవలసి యున్నది. ఇటలీయొక్క తూర్పుభాగమంతయు ఆల్పస్ పర్వతములచేతనే చుట్టు చుట్టుబడి యున్నది. ఎక్కడనో స్తూన్యదీప్తన ఆడ్రీయాటిక్ సముద్రాగ్రభాగమున కొంచెము అవకాశము కలదు. ఇప్పుటనే విశాఖతో యుద్ధము నడి పాడు చున్నది. గోల్డ్జిలోయ యనియు, గోల్డ్జివంటెన యనియు చెప్పుటకు రంగస్థలములన్నియు ఇక్కడినే. ఇటలీ సరిహద్దులకు ఈ రంగస్థలములకు ఎక్కువదూరములేదు. గోల్డ్జి అను నగరము గోల్డ్జి నగరమునకు కొది మారుమన నే తూర్పుగా నున్నది. ఆస్ట్రీయాను లెచుట ఉన్నత స్థానముల నే గర్వమకొని యున్నాడు. వీరి స్థానముల నంటుటకు ఇటలీయు నులు 10,000 అడుగుల యెత్తుగల కొండలను ఎక్కవలయును. వైకుంఠ ఎటువంటి యొక రీతిని ఎక్కడరనిన, యుద్ధోప కరణములన్నియు వైకి గానలేనన ఎంత ప్రయోస కారణముననో యూహించుటయుగాని, చెప్పటకలవిగాదు. ఇంతటి యంతరాయములు అద్దమండిన తక్కినపర్వతై నగ్గకములకు అలవడినవారు కావున ఇటలీయును వైకుంఠము మీదని యుగ కార్యోన్ముఖులై ప్రత్యేగముననుజూపించగల్గుచున్నారను. జయించిన పర్వతస్థానములనుపదిలమగుచుకొనుచున్నార అచట యుద్ధానుకూలములగు సౌకర్యముల నేర్పరచుకొనుచున్నారు.

ఇదిగాక కడోయ, కాప్రియా, ట్రెంటి నాయకు వోట మఱియొక రంగముకలదు ఇచట పర్వతములు తక్కువ. ముఖా ముఖగ నెరుక్కొని, ఉభయ పక్షములను అనావకాశల్యమును విడితర్కములకు అవకాశమున్నది. ఈరంగమునందు కడోయ యను ఇటలీయును యోధునే సాధికర్యమునుపొందియున్నాడు. ఖహిరంగస్థల ముటకు, ఇచట ముండ్లతీగలును, దుర్భేద్యము లగు దుర్గములును అవసరములే యున్నవి. ఇటలీయును సేనాధిపతి స్థలపరిచయ దగుటచే తాత్కాలికావసరములను గనిపెట్టి నుబిడావద్ద అనేకమలగు రక్షక కందకములను దుర్గ ములను నిర్మించి కాపుటల చేసికొని యున్నాడు. ఇచ్చటి ఏర్పాటులను కండ్లారజూచినచివ్వి విలేఖను డోకడిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—

“ఇటలీయును యుద్ధముఖమున నేను అనేకమాసములు గడపితిని. అచటి యుద్ధనిర్మాణముల నన్నిటిని స్వయముగ చూచితిని. అంతకుమున్ను ఇటలీయును వైకుంఠముయొక్క అనావకభావాదులను గుఱించి నాకేమియు తెలియదు. వారి వైసికాధిపతుల శక్తిసామర్థ్యముల గుఱించిగూడ మంచిచెడ్డలు నేనేమియు వివరము అయినను, అన్నిటిని జూచినతరువాత ఇటలీయును ఏర్పాటులన్నియు నాడవారములకంటె బలములుగా కన్పట్టెను... అందు ముఖ్యముగా నుబిడావద్ద నిర్మిత బడిన కందకపంక్తియును సంరక్షణోపాయములును తన్నిర్మాణయొక్క పరిపూర్ణావకాశమునకు తారాగణ్యమగుచున్నది. కనుకను వచ్చినప్పుడు ఎన్నియో వైసికాముఖులు తలచుచుకొనుటకును, ఎదిరి వైసికా తొక్కుకొనిమాగ్నసుటకును నిరంతర దుర్గములను కలవు. ఇటలీయును ఈ మహా సంగ్రామమునందు ఎంతటి పూనికతోను, నైపుణ్యముతోను జనిజేసివారో కలకాలమునకును నిద్రపర్వత పూర్వముగా కాపు టకు నుబిడావారంతపు నిర్మాణములే చాటును.”

ఇట్టి నుస్థిర నిర్మాణములను బట్టియే ఇటలీ యనుల యొక్క కార్యసాధనశక్తి క్లృతమగుచున్నది వీడనుంగ్రామమునందు ప్రవేశించి సంతకర్తమయినను ప్రత్యేగము మేమియు కావరాకున్నదని ప్రాశ్నజేయు విమర్శకులకు నోరను వానియులేదన్నను మాచినవారి విమలకు నేనేకుల ఇటలీ యను కార్యమును నుతిమఁజ్ఱి యీ రుద్దప్రక్రియలను కాపుటయే జరగాలు.

బొంబాయియందు క్రైస్తవవివాహము.

మహావీర్యవంతు ఏప్రిల్ 28—ఈసాయంకాలము క్రైస్తవదేవాలయమునందు ఎన్నిమకన్యకును జేయగారికిని వివాహము జరిగినది. ఎన్నిమకన్య ఆనరలియ చార్లెస్ గారి పుత్రిక. జేయగారు కంబర్లందునందలి మేసార్లు వాస్తవ్యుడును ప్రస్తుతము బొంబాయి గవర్నరుగారి రహస్య కార్యదర్శియైన డాక్టరు బాబు క్రైరాధ గారి కుమారుడు. వైరప్రార్థనలను మున్నగువానిని ప్రేక్షకులందఱును జరిగిరి. బొంబాయి విమల్పూగారు వివాహమును జరిగించిరి కథా ప్రచారమును నుగ్గురితరకన్యలు చేసిరి. వసుధవైంగుల ప్రభువుగానెచ్చిరి. వివాహోత్సవమైన వెలక బొంబాయి ప్రభుత్వమువారి నుండిరమున వధూవరులకు స్వాగతోత్సవము జరిగినది. పురమునందలి యూరోపియనులందఱు నావ్యోంకంబడిరి.

తాతా ఉర్క్వి ఇనుము కంపెనీ భాగములు.

బొంబాయి దళారీలసంఘము సభచేయుట. బొంబాయి, ఏప్రిల్ 27:—తాతా ఉర్క్వి ఇనుము కంపెనీ భాగముల విషయమునుగూర్చి విచారించుటకు బొంబాయి దళారీలసంఘము వారు బుధవారమునాడు సభచేసిరి. ఈసభయందు జరిగిన కార్యక్రమము పత్రికలకు బంపబడలేదు. వైరక్తులయందు ఆభిప్రాయభేదము ఉదయించుటచే ఏతీర్మానమును నిజరలేదు. భాగములవిషయమై వాయిదాల వ్యాపారము జూలై మాసమునకు వారముండి నిలిపేయువిషయము విచారించబడలేదు. జూలైనుండి వాయిదా వ్యాపార ముండగూడదనకట్టి నామోదించువారు, వాయిదావ్యాపారము ఎప్పుటికిని గలుగునెడల తక్కువవెలకులకొనునానికి ఆకలందవయ్య, ముఱువెలలు తగ్గువచ్చును ఎక్కువధరలకు కొనువారికి భంగమగుననియు నాదించుచున్నాడు. ఇనుము వ్యాపారము భాగమునందు కంపెనీవారికి లాభకరముగా నున్నందున, భాగము ధర తలచుగా మార్పునయ్యెను. తంతట తానే మార్పుచుండుధరకు మనమాటంకమునిచ్చి నగమవ్యాపారమునే బలవంతముచేసినయెడల ప్రస్తుతము లోకమునగల యూచారమునకు విరుద్ధముగానుండుననియు భాగములు కొనువారి వలన కలుగునట్లును దళారీలసంఘమునకు కంటంకమగుననియు

అపద్ధతి నామోదించినవారి వాదము. చతురధరలకు కొన్న వారు తమయొద్ద యేభాగమును లేక వారి పాడుచేయుచు రనియు వారు నాదించుచున్నారు.

బొంబాయి శాసనసభ.

రాజోవు మూడువందలరూపకేర్పాటు చేయబడిన సభ్యులు ప్రభుత్వకార్యములు జూను 21-న తేదీని పూనాయందు సమావేశమగుదురు. గవర్నరుగారు నూతనసభ్యులకు స్వాగత మొసంగును. తరువాత అసభికారసభ్యులు సామ్రాజ్యకావన సభకు ఇద్దఱు సభ్యుల నెన్నుకొందురు. ఆనరలియ సర్ ఇబ్రహీం రహీంతుల్లా; ఆనరలియ శేట్టెల్లుకు ఆనరలియ బి. జి. పట్టేగార్లు సభ్యత్వము న నిలువ యున్న రెండు స్థానములకు ఎన్నుకొనఁబడుటకు వత్తును. స్థానిక సభయందు మహమ్మదీయ ప్రజలచే నెన్నుకొనఁబడిన ఎం. ఏ. జిన్నాగారు సామ్రాజ్యకావనసభకు క్యాండిడేటుగానున్నారు. స్థానిక సభయందు 21 సభ్యస్థానములు గలవు. దానిలో 18 ముక్రీమే పూర్తియైనవి. తక్కినవి ఖాళీగానున్నవి. ఇదివఱకు సభ్యులుగా నెన్నువారిలో నలుగురికి ముక్రీమే బడియసభ్యులు వచ్చిరి. తక్కిన వారందఱును ముఱు సభ్యులగా నెన్నుకొనఁబడిరి. బొంబాయి మహమ్మదీయ ప్రజాప్రతినిధిగా సర్వే దేష్టి కాన్హిగారు ఎన్నుకొనఁబడిరి. వీరు నులేమాన్ అబ్దుల్ హమద్ గారికి బదులుగా నియమింపబడినవారు. దక్షిణజిల్లాల మహమ్మదీయ ప్రజాప్రతినిధిగా ఖదాన్ గారు ఎన్నుకొనఁబడిరి. వీరు అబ్దుల్ ముస్సేను ఆడంజీ పీర్పాయిగారికి బదులు నియమింపబడినవారు. వీసాభాయ్ మాధవలాల్ గారికి బదులు అహమ్మదాబాదు ముక్రీకాలాధిపతుల ప్రతినిధిగా సర్ దీన్లా పెటిల్ గారు ఎన్నుకొనఁబడిరి. బొంబాయి విశ్వవిద్యాలయపు తరపున నుండిన సామూల్ గారికి బదులు ఆనరలిల్ వరాంజివై గారు ప్రభుత్వమువారిచే నియోగింపఁబడిరి.

సింధురాష్ట్రీయ సంస్కరణ సభ

కరాచీ ఏప్రిల్ 27:—సింధురాష్ట్రీయ సంస్కరణ సభ యందు బద్నామలని చెప్పబడిన వారి విషయమై విచారించు సభికారము పోలీసువారినుండి తాబేవారి రివిన్యూ ఉద్యోగములకు మార్చుట యనని యొక శాస్త్రాయవాది తీర్మానముపాదించెను. పోలీసువారు నిజమైన బద్నామలను విచారించి శిక్షింకక ఆశ్వాసముగా నేరస్థులకాని వారినే దండించుచున్నారని వారుచెప్పిరి.

సింధుదేశములో జమీందారులే పర్యటనము చేయునధికారులకు సరఫరాచేయువలయునను నిబంధనయొక్కయుగా నున్నదని మఱియొక తీర్మాన ముపాదించబడెను. అధికారులకర్తవ్యులకాలము వచ్చినతోడనే జమీందారులకు కష్టకాలముగానున్నది. పర్యటనముచేయునధికారులు జమీందారులయొద్దనుండి సరఫరాను తీసికొనఁ గూడదని సింధురాష్ట్రీ కమిషనరు గారు విధించిన ముత్యము ఆచరింకఁ బడుటలేదు.

జేసెను స్వపరిపాలన విషయమై యింగ్లీషీ తీర్మాన ముపాదించబడెను. ఉపపాదకులు సామ్రాజ్య స్వపరిపాలనమును గూర్చియు స్థానిక స్వపరిపాలనమునుగూర్చియు వివరించి హైదరాబాదు నగరమున మునిసిపాలిటీలో మాన్యుట యశ్యాముని చెప్పిరి. పురపాలన సంఘములముగా స్వపరిపాలనమును పోషింపవలెను. స్థానిక బోర్డుల యధికారము వృద్ధిచేయవలెను. వానిపై అధికారులు తమ యధికారమును చెలాయించ గూడదు. నిజముగా స్థానిక బోర్డులందు ప్రస్తుతమురెవన్యూజిల్లా అధికారియే ముఖ్యాధికారిగా నున్నాడు. బోర్డులందలి సభ్యులును తదితరులును అతనికి నోబడియుండవలెను. స్థానిక బోర్డులకు హుజూరు డిప్యూటీ కలెక్టరే ఉపాధ్యక్షుండుగను కార్యదర్శి గనుకూడ ఉన్నాడు. ఒకడే యేకకాలమునంజేయధికారిగను తాబేదాగను ఎట్లుండగలడు. ఇట్టినితి యెల్లప్పుడు నుండునెడల వెయ్యనంబట్టియు కైసు జేక మభివృద్ధిలోనికి రావాలి.

సక్రమజీ హరిస్త్రియము:—సింధురాష్ట్రీయములోని సక్రమజీ హరిలకు స్త్రీయము ప్రయాణముచేయు చుండెను. ప్రస్తుత మది నడుచుటలేదు. ఇప్పుడు ముద్దమునచ్చినందున అస్త్రీయలను దొంతకమువారు తమయధీనములోనికి తీసికొనిరి. రాని పోకలు లేకపోవుటవలన ప్రజలకు ఇబ్బందికలిగి నీమూలోక రైలుచేబోర్డువారికి విజ్ఞాపన పంపుకొనిరి. తగినన్ని స్త్రీయములేక తప్పనిసరిగ సక్రమజీహరిలకు మధ్యప్రయాణముచేయు స్త్రీయలను నిలుపుటల చేయవలసి వచ్చినది.

విద్యార్థులకు.

చెన్నై ప్రభుత్వ విద్యార్థులకు - ఆంధ్రప్రదేశ్-భాగము	2
ఆంధ్రప్రదేశ్	3-4
మృత్యువారికి	5
ప్రభుత్వ విద్యార్థులకు	
విద్యార్థులకు - మైసూరు సంస్థానము	6
నీటిపారుదల	7
విద్యార్థులకు - మైసూరు సంస్థానము	
విద్యార్థులకు - మైసూరు సంస్థానము	8-9
విద్యార్థులకు - మైసూరు సంస్థానము	10
విద్యార్థులకు - మైసూరు సంస్థానము	11-12
విద్యార్థులకు - మైసూరు సంస్థానము	13
విద్యార్థులకు - మైసూరు సంస్థానము	14

ఆంధ్రపత్రిక

1916 వ సం: ఏప్రిల్ నెల 28-వ తేది

శుక్రవారము.

నిర్బంధించిత విద్య - మైసూరు సంస్థానము.

ఇది విద్యార్థులకు విజ్ఞానవ్యాసము లేకున్న యెడల ఏజాతీయ నిలువదలని కాలము. ఆంగ్ల భాషయే ఎంతవరకు విద్యావంతము కావలసి యున్నది యగుచున్నది. అట్లే జరిగిన జరుగుచుండు తరుణము. ఇప్పుడు ప్రతిభువారిని నిలువదలముననిన జర్మనీ నికరము పరాజితమునందైనా ప్రతి చాల దనియు అప్పునికి వ్యతిరేకముగా ముందుకు వ్యాపార సంఘము చేసికొనినంత మూల్య తీరదనియు జర్మనీ యవలంబించిన విద్యా పద్ధతులవలంబించియు జర్మనీ గడించిన విజ్ఞానమును గడించిన జర్మనీ సంపాదించిన ప్రకృతి మీది సామ్రాజ్యమును సంపాదించియు పాటు పడవలసి యున్నది. స్వాతంత్ర్యమునకు ప్రసిద్ధి కృతికి లాంగ్ జాతీని ప్రభోధించుచును నిమేషము. ఈ ప్రభోధ గొప్ప ఆంగ్లభాషికి మాత్రమే కాదు; ఆంగ్ల సామ్రాజ్యమున కంతటికిని దవ్వ యిండుచును యున్నది. అందులో నవ్వ వస్తు నముదాయ మెల్ల భాగముల కంటె నెక్కువగా నున్నది యగుచును ఈ ప్రాంతవర్ణానికి నీ ప్రభోధము ముఖ్యముగా వర్తిండు చున్నది. ప్రభుత్వము వారిద్దానిని గ్రహించునంత యున్నది. మనదేశమున విజయము, జ్ఞానమును - వట్టి సాహిత్య జ్ఞానమును గాదు - ప్రజలలో పెదజల్లి చేయు లోని ప్రతివ్యక్తిని విజ్ఞానవంతుని నొనర్చవలసి యున్నది. ఎక్కడో కొండరకు చదువు నేర్పుట వలన గాక, ఎక్కడో కొండరకు భాషాశాస్త్ర పండితులతో స్వరశాస్త్రపండితులతో చేయుట వలన గాక ఎల్లరను ప్రకృతిశాస్త్రజ్ఞానము కల వారినిగా చేయుట వలన ఎల్లరకును నిర్బంధ నైతిక శిక్షణవలె నిర్బంధ విద్య శిక్షణను విధించి వికాసము కలిగించుట వలన 150 సంవత్సరముల కాలముగా ఏకచ్ఛత్రాధిపత్యముగా లోకవ్యాపార సామ్రాజ్యము నేలిన యాంగ్లభాషిని 50 ఏండ్లలో జర్మనీ మించిపోవ నుంకించినది. కావున నికముందు ఏ భాషి యెక్కి రావలసి యున్నను విద్యావ్యాపనమే ముఖ్యసాధనము కావలసి యు

న్నది. ఆ విద్యావ్యాపన మీ దేశమున మందతముముగా నున్నదనియు బీదదేశ మగుటచేత నొత్తికి లేక దరిద్రులగు తలదండ్రులు బిడ్డలకు నైచ్చికముగా విద్య నేర్పించ రనియు నిర్బంధించితవిద్య కంటె వేరుమార్గము లే దనియు మన నాయకులెంతో కాలముగ మొరపెట్టుచునే యున్నారు. గోతరే మహాశయును అనాడే నిర్బంధించిత విద్యా శాసనము చేయ బ్రయత్నించి అధికారవర్గముగారి యప్రతిహత నిరాకరణముచే పరాజితమయ్యెను. హార్డింజ ప్రభువువంటి యుదాహరణ కూడ ఆవేశ అమహాశయుని మాంద్యస్థిని కనిపెట్టలేనివాడయ్యె. బహోదా గాయక్వాకు గారును ఇతరసంస్థానాధికారుల లోక రియపురును విజయవంతముగా నిర్బంధించిత విద్యా విధానమును నిర్వహించుచుండుటయు మనపాలకుల చిత్తమునకు నాపద్ధతి ఈదేశమున ఫలవంత మగు నను నమ్మకమును పుట్టిచకపోయి యుండుట బహుచిత్రము. వ్యయముల వాదము మహావాదమై యుండుట విచారకరము. నాటికినేటికి నీవాదము సాగుచుండుట నిరాశాజనకము. తుదకునిటివల మరప్రముఖులు స్థానికబోర్డుల శాసనము సవరణలో కట్టణపాలక శాసనము సవరణలో బోర్డులకు సంఘములకు నిర్బంధించిత విద్య విధించు సభికార మియ్యవలసిన దని కోరినకోరిక తృప్తికృతమై యుండుట చిత్తసంతోషకరము. నేటి దినము తంజావూరు కట్టణపాలకసంఘపు 1916-1917 వ సంవత్సరపు ఆదాయవ్యయముల ముడింపు నివేదనము మాయెచట నున్నది. దాని ననుసరించి చూచితమేని స్థానిక ప్రభుత్వములోని కార్యదర్శులకు మనదేశమున విద్యావ్యాపన మనిన నెంత గిట్టజో యర్థముకాగలదు. కడచిన తంజావూరు కట్టణపాలకసంఘమువారికి ప్రథమవిద్యా మూలకముగా ఇరువది రూపాయల యాదాయము బడిజీతముల వలన వచ్చినది. 1916-17 లో నీ యిరువది రూపాయలను లేకపోయినను లోటు రాదని కట్టణపాలకసంఘమువారు తాము కట్టణ పాలక యాజమాన్యములోని ప్రథమవిద్యను ఉచితముగా గరపెడ మనియు అందుచే ఆదాయ పక్షమున రు 20 లు తక్కువ మిదిపువేసికొనుచున్నామనియు వ్రాసి స్థానిక ప్రభుత్వమువారి యాలోచనలోనికి వంపిరి. ఈనివేదనము ఉపమండలాధికారి మూలకముగను మండలాధికారి మూలకముగను విద్యాశాఖాధికారిగారి మూలకముగను మరెంతయుల మూలకముగను పోయినది. ఏ రెవ్వరును ఈ రు 20 ల ప్రశంసయే యెత్తుకొనలేదు. ఎవ్వరును ఉచిత విద్య యుండ రాదని యభ్యంతరము చెప్పలేదు. కాని ఈ విషయము ప్రభుత్వమువారి తాత్కాలిక కార్యదర్శి గారికి మాత్రము పెనుభూత మువలె దృష్టిపడమునబడినది. వారు వెంటనే బడిజీతములు మూసికొనువిషయమున జేయబడిన సలహాను ప్రభుత్వమువారు, మంజూరు చేయుటకు సిగ్గుపడియుండ లేదు. కాబట్టి ఈమూలకముగా వాదాయము 1915-16 వ సంవత్సరపు ఆదాయవ్యయపు ముడింపును బట్టి - 1915-16 లో వచ్చిన ఆదాయమును పట్టిగాదనుట గమనించదగి యున్నది - రు 30 లు ఆదాయ పక్షమునకు జేర్చబడుచున్నది యని యుత్తరపు వ్రాసియుంచివారు. మొత్తము ముప్పది, లేదు ఇరువది, రూపాయలే కా

వచ్చును గాని పట్టణపాలకసంఘ మింక నోరెత్తుటకు లేదు. ఇది మనరాజధానిలో స్వపరిపాలన, ఇది మన రాజధానిలో విద్యావ్యాపకము. ఉదాహరణ శ్రీపంచము జార్జి చక్రవర్తి ఏబది లక్షలు విద్య కిచ్చి ఏమి లాభము? అతనిప్రతినిధి హార్డింజ ప్రభువు లక్షలు లక్షలు గ్రాంటులు పెంచి ఏమిలాభము? స్థానికాధికారుల కిట్టములేనప్పుడా యుదాహరణవ్యయం తయి కడుపు నిండిన పై అధికారుల. కన్నము పెట్టుటకును ఇటుక, సున్నము, బల్ల, కర్రల కంట్రాక్టరులను భాగ్యవంతుల జేయుటకును రమారమి సరిపోయినది. ఈస్థితి మాన్పుటకు మన పరిపాలకులు నిర్బంధించిత విద్యా శాసన మొచ్చి స్థానిక పరిపాలకుల దృష్టిని విద్యావ్యాపన మీదనే యుంచుటయే కదా అవసరమయి యున్నది. ఈ యవసరము మన రాజధానిలో తీరుట కింకను నెంతకాలము వట్టునో చెప్పజాలము కాని మైసూరు స్వదేశ సంస్థానము వారు బ్రిటిషు పరగణాల కింకొక నిదర్శన మును కనుబరచు వారైనారు. మైసూరు ప్రభుత్వము వారు మొదట వదునైను కట్టలలో నిర్బంధించిత విద్యాపద్ధతిని నెలకొల్పి అవోప్పిటులనెల్ల నాపద్ధతి ఫలవంత మగుటచే విస్తారతర ప్రయోగము లొనర్చినేటిదినము సంస్థానమున కంతటికిని పద్ధతిని వ్యాపింపజేసి యున్నారు. రానుండు జాలెమాస ప్రారంభమునను ఆ సంస్థానములో 7 ఏండ్లకును 12 ఏండ్లకును మధ్యవయస్సున ఉండు బాలురెల్ల కును విద్యాలయములలో నుండవలెనట. లేకున్న తలదండ్రులు దండకభాష్ట్ర లగుదురట! ఇక్కటికి మాకు చేరియుండుంది తంజావూరు మాత్రమే యగుటచేత సంపూర్ణ వివరణము గాని చర్చ గాని చేయుటకు వీలులేదు. నిర్బంధముననే ప్రజలకొక కొంత యవానుకూల ముటలు స్పష్టము. దేశము మేలునకు నిర్బంధము చేయుచోట స్వల్పానానుకూలమును ప్రజ భరింపవలెవచ్చును. మైసూరు విశ్వ విద్యాలయమునకు దోడు చేశ భాషల విజ్ఞానభాషమునకు సహకారిగ నిర్బంధవిద్యాపద్ధతి ఉపయోగపడిన కానరాగల ప్రభాభాసితం బను మైసూరు సంస్థానమును, పరిపర భూభాగమునకు నాదర్శ ప్రాయము కాగల మైసూరు సంస్థానమును మూస సంబునెరుట పన్ని భాసంబు కల్పించుకొని మైసూరు ప్రజ మహారాజగారి తీర్మానమును ఫలవంత మొనర్చ పాటుపడుదురు గాక యని కోరుచున్నాము.

నీటి హానియంత.

కొంతకాలము క్రిందట వ్యవసాయశాఖవారు నీటి హానియంతను గురించి ప్రకటించిన కరవప్రముకు మేము ప్రచురించుట మా చదువరులు స్మరించుకొనగలరు. ఈ హానియంత మనదేశపు ముక్క గాదు. దీని స్వరూపము మిక్కిలి యాకర్షకముగా నుండును. పచ్చని వెడల్పాటి ఆకులు ఉడాపుష్పములు నీటి వేలాడు సన్నపాటి వేళ్లు కల ఈ మొక్క కంటికింపు నిచ్చుచు తటాకములను నిండి పెరుగును. ఈదేశమున దీనిపోరు ఇప్పటికే కొన్ని ప్రదేశములలో నిర్భరమయి యున్నది. దీని విత్తు బహుత్వరగా వ్యాపించునది యగుటచేత వ్యాప్తికి నడ్డులేక యిది నిల్లు నిలవ యగువరి మున్నగు ప్రైరుభూములలో గూడ ప్రవేశించి సస్యములనే పాడుచేసి వైచునట. ఇంతటి కీడు

ప్రశ్నోత్తరము:—మే నెల మొదటిదినంబు ముగించు
 కను నెలపుదినములను వ్యాసునియొద్దొట్టొట్ట నీట్లు నాది “కా
 మన నట్టి”గా వియవించె. అదిగా నెలపులగా కచ్చి నొ
 టన కేమనకు పుత్రి మంగళవాంఛనవాడును వాని వివాహ
 చేసెదను. మే నెల 12-వదినంబు ను కి యిద్దరు వ్యాసు
 యునుజు పుత్తేక కేమల వివాహంబు నియమింపఁబడును.

ఐరోపా మహా సంగ్రామము

జర ను తీరము మీద ఆంగ్లలు ఫిరంగులు వేయుట.

అమెరికా యుద్ధమునకు సిద్ధమగు చుండుట.

బర్మాండులో ఆయుధములను దింపవలెను.

ఇంగ్లాండు

జర్మను నౌకలను తడుముట.

ఆంగ్లేయులకు లిగిన నవ్వు.

లండను ఏప్రిల్ 26:— ఈ యుద్ధమునకు సిద్ధమగు చుండుట. అమెరికా యుద్ధమునకు సిద్ధమగు చుండుట. అమెరికా యుద్ధమునకు సిద్ధమగు చుండుట.

యూద్ధకార్యాలయపు రిపోర్టు.

యూద్ధకార్యాలయము వారి టెలిగ్రాఫ్ ద్వారా వచ్చిన సమాచారము. యూద్ధకార్యాలయము వారి టెలిగ్రాఫ్ ద్వారా వచ్చిన సమాచారము.

యూద్ధకార్యాలయము వారి టెలిగ్రాఫ్ ద్వారా వచ్చిన సమాచారము.

జర్మను జట్టినటులు

ఇంగ్లాండుకు వచ్చుట.

లండను ఏప్రిల్ 26:— జర్మను జట్టినటులు ఇంగ్లాండుకు వచ్చుట.

మరియుకూడా బాంబులను వేయుట.

లండను ఏప్రిల్ 27:— యూద్ధకార్యాలయము వారి టెలిగ్రాఫ్ ద్వారా వచ్చిన సమాచారము.

బర్మాండుకు ఫిరంగులు.

జర్మను నౌక యెత్తు.

లండను ఏప్రిల్ 26:— జర్మను నౌక యెత్తు.

సైనిక సేనాబిలు.

లండను ఏప్రిల్ 26:— సైనిక సేనాబిలు.

ఆస్పిర్ట్రు చెప్పిన సంగతులు.

లండను ఏప్రిల్ 27:— ఆస్పిర్ట్రు చెప్పిన సంగతులు.

వాల్మిలూగు

వాల్మిలూగు వారి సమాచారము.

ఫ్రాన్సు

విమానముల యుద్ధము.

ఫ్రాన్సు ఏప్రిల్ 26:— విమానముల యుద్ధము.

సమద్ర వాయువిమానములు మెరియూర్ పై బాంబులు వేయుట.

ఆంగ్ల రణరంగము.

జయప్రదముగ ఆంగ్లము బాంబులు వేయుట.

లండను ఏప్రిల్ 27:— ఆంగ్ల రణరంగము.

ఫ్రాన్సు జర్మనీరంగము

వర్షము యుద్ధము.

ఫ్రాన్సు ఏప్రిల్ 27:— వర్షము యుద్ధము.

వీధులలో తీవ్రమైన ఫిరంగి శబ్దము.

బట్టింగ్ మేముగ్ జిన్ను బుఖి టెల్లూకొనుట.

వీధులలో వర్షము వచ్చుట.

వీధులలో వర్షము వచ్చుట.

విశేషమును చెప్పునంగతులు

లండను టెల్లూకొనుట.

వర్షము తరుచుచుండుట.

పరాక్రమములు

విమానముల యుద్ధము.

అమెరికా

అమెరికా జర్మను వ్యవహారము.

యూద్ధసన్నాహము.

లండను ఏప్రిల్ 27:— యూద్ధసన్నాహము.

గాట్టులను తిరుగుబాటుచేయుట.

జలాంతర్గామి యుద్ధము.

యుద్ధోపకరణములను లుప్తము చేయుట.

యుద్ధోపకరణములను లుప్తము చేయుట.

తంత్రీవార్తల వర్షము.

వాల్మిలూగు ఏప్రిల్ 26:— తంత్రీవార్తల వర్షము.

జర్మను పత్రికాభిప్రాయములు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ ఏప్రిల్ 26:— తంత్రీవార్తల వర్షము.

THE GREAT WAR.

German Coast Bombarded by British Vessels.

GERMAN AIR RAIDS AND NAVAL DASH: SLIGHT DAMAGE.

America Preparing for War: Industrial Census Ordered.

GUN-RUNNING IN IRELAND: GERMANS BLOW UP THE VESSEL.

[Reuter's Agency.]

Great Britain.

The German Naval Dash. The Casualties.

LONDON, April 27.
The "East Anglian Times" asserts that approximately altogether twenty-five were killed and wounded in the pursuit of the German raiders from Lowestoft.

War Office Report.

LONDON, April 27.
The War Office announces that the bombardment of Lowestoft and Yarmouth yesterday opened at 4-10 in the morning and lasted half an hour. In spite of heavy German guns the damage was relatively slight. The Convalescent Home, swimming baths, the pier and forty dwellings in Lowestoft were extensively damaged, and two hundred dwellings slightly damaged. Besides the four already announced killed three persons were seriously wounded and nine slightly.
The damage done at Yarmouth was one large building burned and another slightly damaged.

The Air Raids.

LONDON, April 27.
It is officially announced that in last night's raid one hundred bombs were dropped in the Thames estuary. There were no casualties. It has also been ascertained that one hundred bombs were dropped in the eastern counties on Monday. There was one casualty and some insignificant damage.

A British Submarine Sunk.

LONDON, April 27.
The Admiralty says it is announced in a German wireless that the British submarine E 22 has been sunk in North Sea. Two of the crew were saved.

Another Zeppelin Raid.

LONDON, April 27.
The War Office announces that Zeppelins were reported over the east coast last night. Apparently they did not penetrate far inland. They probably returned owing to mist. It is reported that one bomb was dropped into the sea.

Gun-Running in Ireland. The Disguised German Vessel.

LONDON, April 27.
In the House of Lords Lord Lansdowne announced that the German vessel which attempted to land arms on the west coast of Ireland was disguised as a Dutch trader. The Germans blew her up after she was captured. Roger Casement and two other persons landed on the coast from the submarine in collapsible boats.

LONDON, April 27.
Referring in the House of Lords to the attempt to land arms in Ireland, Lord Lansdowne said that the two persons who landed with Sir Roger Casement were German officers. Meanwhile, a German vessel was stopped by one of our warships and ordered to follow her to Queenstown. The vessel followed for a certain distance, and then, hoisting the German flag, sank herself. Owing to rough weather, the prize crew could not be put on board the German vessel, the entire crew of which was saved.

The "Daily Mail" states that Sir Roger Casement is now a prisoner in the Tower. A report was circulated from Copenhagen on the 14th instant that Sir Roger Casement had been arrested in Germany, whereas on that day he boarded a German submarine at Kiel, and left in company of a harmless-looking tramp, flying the Dutch flag, together with twenty picked men of the German Navy. The tramp carried 20,000 rifles, a machine-gun and ammunition hidden beneath goods which the manifest declared to be her sole cargo.

Indian Soldiers Fund. Motor Boats for Mesopotamia.

LONDON, April 27.
The Indian Soldiers Fund has sent to Mesopotamia two large motor boats to be used to convey up the Tigris, supplies sent by the Fund. One of the boats is fitted to accommodate the wounded.

The Military Service Bill. The Secret Session.

LONDON, April 27.
Mr. Walter Long will to-morrow introduce the Military Service Bill. The House is now in secret session.

LONDON, April 27.
The Press Bureau announces that at the secret session of the House of Commons on Wednesday Mr. Asquith, replying to Sir Edward Carson, said the Government's proposals for the extension of the Military Service Act did not apply to Ireland.

Mr. Walter Long said if a Bill were introduced for compulsion of unattested married men it would not provide a month's notice. A debate followed, in which many speakers took part.

France.

Extraordinary Exploit. Of a French Gun Aeroplane.

LONDON, April 27.
PARIS.—A communique relates the extraordinary exploit of a French gun aeroplane at three in the morning off Zeebrugge. A Zeppelin fired on the aeroplane from a height of four thousand feet. The aeroplane immediately attacked the Zeppelin, firing nineteen incendiary shells, and the Zeppelin appears to have been struck. Another gun aeroplane attacked and hit a destroyer off Ostend. A Frenchman brought down a Fokker near Luneville. The pilot was captured.

French Artillery Activity. German Losses.

LONDON, April 27.
PARIS.—A communique says:—French artillery was very active against the enemy organisations in Champagne and Argonne. There was a violent bombardment off Avocourt, Hill 304, Ennes and Montzeville west of the Meuse and moderate artillery activity east of the Meuse. An attempted German attack north of Senones in Lorraine was stopped dead by our artillery. The German losses at the Chapelotte salient were one thousand.

Activity of French Aircraft.

A German aeroplane landed in the French lines in the region of the Oise. Both airmen were captured. An enemy aeroplane was shelled and fell in flames in Argonne. French air squadrons were very active on Tuesday night in the regions of Verdun and Roye, dropping one hundred and thirty one bombs on enemy parks, bivouacs, railway stations and munitions depots. A German airship dropped a dozen bombs in the Etaples region, slightly wounding two British soldiers.

Artillery Activity. German Coup-de-Main Defeated.

LONDON, April 27.
PARIS.—There is increasing minor activity on the whole western front. A communique says:—In taking the small Wood at Buttes we made prisoners and repulsed counter-attacks. There was intense bombardment of our positions in Avocourt Wood and our front lines at Hill 304, while a moderate cannonade took place east of the Meuse.

There was a duel with heavy guns in Woivre. We defeated a German Coup-de-Main in Lorraine with losses, and dispersed German attempts in the Vosges. Prisoners admit very heavy German losses at Chapelotte.

French Control of Verdun Sector. French Tactics.

LAHORE, April 27.
LONDON, April 26th.—The "Times" Paris correspondent says that the French have largely regained control of the events in Verdun sector. They have not only stopped the Germans, but are steadily regaining portions of lost ground by tactics involving minimum of losses. After bombardment the patrols examine the ground. If they are held up by wire or maxims they retire and the bombardment is resumed. The Germans have adopted similar tactics.

A Waiting German Staff.

LONDON, April 26th.—The "Daily Telegraph's" Paris correspondent, quoting private letters from Brussels, says that a staff of German civil servants appointed to administer the Verdun district have been waiting at Brussels since early in February. ("C. and M. Gazette.")

Aircraft Activity. Successful British Raids.

LONDON, April 27.
A British communique says:—Enemy aircraft was less active yesterday. A hostile aeroplane was brought down to-day in our lines as the result of a fight in the air. The pilot and observer were killed. A hostile airship at 2-30 in the morning dropped bombs near the coast behind our lines, but no damage was done. We made two raids last night south of La Bassee canal and captured three prisoners in hand-to-hand fighting. The enemy to-day sprang a mine south-east of Souchez and obtained a footing in our trenches, but were driven out by a counter-attack. There was artillery activity at various points.

Latest French Communique.

LONDON, April 27.
PARIS.—This afternoon's communique reports intense bombardment against Avocourt Redoubt and Poivre Hill. A small enemy attack on Vaux was promptly defeated. There were the usual cannonades on the rest of the front. A Frenchman felled a German aeroplane in Spinecourt forest.

Italy.

Enemy Attack Repulsed.

LONDON, April 27.
ROME.—The Communique states that a strong enemy attack on trenches on the Carso which the Italians occupied on April 24th was repulsed with very heavy losses.

Greece.

A Bomb Explosion.

In Bulgarian Legation's Court.

LONDON, April 27.
ATHENS.—Some sensation has been caused by a bomb exploding in the court of the Bulgarian Legation. The damage done was unimportant.

Germany.

German Coast Bombarded. By British Vessels.

LONDON, April 27.
AMSTERDAM.—A Berlin communique admits that a strong British force of monitors, destroyers and mine-sweepers has bombarded the German coast.

Mesopotamia.

Operations in Mesopotamia. No Important Development.

SIMLA, April 27.
General Sir Percy Lake telegraphs on the 24th April to the following effect:—To-day there has been no important development. On the right bank we still hold the line running to the south-east from Beit Aisera, which we prolonged this morning in a southerly direction, driving in the enemy's advanced pickets. On the left bank we still hold the same line as before, facing the Sannaiyat position.

Eye-Witness's Latest Message.

The following telegram dated the 27th April, 1916, has been received from the "Eye-Witness," Mesopotamia:—
FALAHIES, 25th.—Yesterday we extended our line on the right bank, driving the enemy from their advanced posts. The Turks developed a counter-attack, which was checked by our artillery before it came within the range of our infantry fire.

In our attack on Sannaiyat on the 22nd, though we were helped up by the marsh, it happens that the enemy lost very heavily through our machine gun fire from the other bank, when they left their trenches for counter-attack. It is now a period in which the Tigris reaches the average annual maximum level, and it is to be hoped that we are not in for an exceptionally prolonged flood season, as for the last month we have been as much occupied in fighting the Tigris as the Turks.

United States.

America Preparing for War.

LONDON, April 27.
WASHINGTON.—President Wilson has sent a letter to employers asking them to compile an industrial census for war purposes. He has also ordered an investigation into the activities of German officers in the Guatemalan revolution and in Mexico.
Officials of the State Department have warned the newspapers against excessive optimism regarding the submarine crisis, as they fear that the German concessions will be inadequate.

Armed Merchantmen. United States Attitude.

LONDON, April 27.
WASHINGTON.—A general statement has been issued defining the attitude of the United States towards armed merchantmen belonging to belligerents, in reply, it is believed, to the recent German Note. The statement sustains their right to defensive armament, but merchantmen which are cruising the seas for the purpose of attacking enemy warships are not entitled to the hospitality of neutral ports.

Some Ancient Monuments. Declared Preserved.

DELHI, April 27.
The following notification has been issued by the Chief Commissioner, Delhi:—Mr. H. T. Keeling, C. S. I., has been reappointed as President of the Committee of the notified area, Delhi in the exercise of powers conferred by Section 3 (1) of the Ancient Monuments Preservation Act 7 of 1904. The Chief Commissioner, Delhi, proposes to declare that the undermentioned monuments are within the meaning of the said Act. (1) The Nila Chattri or Sabaz Burj once used as a police station at Nizamuddin (2) Baranullah Bridge near Nizamuddin. Any objection to the above proposal received in writing within one month from the date of posting by the Deputy Commissioner will be taken into consideration by the Chief Commissioner.

Closing Ferry Service. Representations to Railway Board.

SIMLA, April 27.
The Railway Board have received representations from the public stating that considerable inconvenience has been occasioned by the closing down of the Sakri Manihari Ferry service. Many steamers have of necessity been requisitioned by the Government for service in connection with the war and although the best possible distribution of those remaining has been made among the different services the number available is not sufficient to keep all the ferries open. The closing down of the Sakri Manihari Ferry is therefore unavoidable.

SIMLA, April 27.
It is notified for the information that for duration of the war the Karachi and Bombay Brigades will be considered as independent brigades for all purposes except that of internal security for which they will remain integral portions of the 4th Quetta Division and 4th Poona (divisional area) respectively. Correspondence should be addressed accordingly.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(BY WIRE.)

Simla.

H. E. the Viceroy at Simla.
Municipal Address.

SIMLA, April 27.

The Municipal Commissioners of Simla waited upon H. E. the Viceroy and presented him with an address of welcome. Colonel Burdon, President, read the following address:—

May it please Your Excellency:—We, the President and Members of the Municipal Committee of Simla, beg to offer Your Excellency and Lady Chemsford a cordial welcome to the Summer Headquarters of Your Excellency's Government. The thought that Your Excellency has lived quite recently in our midst, and that a portion of Your Excellency's childhood was spent in Simla, where Your Excellency's father filled an exalted position in the Military Department of the Government of India, is a source of extreme gratification to us and to our fellow citizens. We rest assured that the development of this town will receive Your Excellency's fostering care.

We beg to tender to Your Excellency our respectful and hearty congratulations on the assumption of the high office of Viceroy and Governor-General of India to which His Most Gracious Majesty the King-Emperor has been pleased to appoint you. Your Excellency has taken over the Government of this vast and interesting country at a time of great anxiety, but we have every confidence that before Your Excellency's terms of office are advanced, the British Empire will have merged victoriously from this world-war and have its reward in an increase of prosperity and happiness for the courage with which it has faced this trial. We feel sure that we shall be forgiven for referring to Your Excellency's distinguished services to the Empire both at Home, where Your Excellency was intimately connected with the London County Council—a fact in which we, as a Municipality, take a particular pride—and abroad, where the successful administration of important colonies was undertaken by Your Excellency. Your Excellency has also found time to serve His Majesty as an Officer of the Territorial Forces. We can sincerely affirm that Your Excellency's appointment to this country has been received with acclamation.

Turning to our local affairs, we would bring to Your Excellency's notice the fact that the report of the Simla Improvement Committee of 1907 has been acted upon, and we thank Your Excellency's Government for the sympathetic consideration which it has given to the recommendations of the Improvement Committee of 1914. Though these recommendations, so far as expenditure is concerned, have had to be deferred to normal times, yet we venture to suggest to Your Excellency's Government that the legislation proposed by the above Committee may be carried out at an early date in the interests of public safety, health and convenience, so that a Municipality, entrusted with the well-being of an important station such as Simla, may be armed with powers similar to those enjoyed by local bodies in England. Another matter which we believe is under the consideration of Your Excellency's Government and which would strengthen Municipal authority is the inclusion within the municipal boundaries of certain out-lying areas, and we trust that this matter will receive Your Excellency's sympathetic attention.

We pray that Your Excellency may be preserved in health and strength to carry out the arduous duties of your high office.

His Excellency's Reply.

H. E. the Viceroy replied as follows:—

Mr. President and Members of the Municipal Committee of Simla:—In accepting your address, allow me to thank you on my own behalf and that of Lady Chemsford for the kindly welcome you extend to us on arriving in your midst. As you have indicated, Simla to me is familiar ground. The recollections of days of childhood spent here are not sufficiently distinct for me to embark upon a comparison of the municipal conditions as they were in the seventies and as they now reveal themselves. But last year, in the course of my duties as a Territorial Officer at Jutogh, I had some opportunity of observing your achievements and your difficulties, and was most favourably impressed with the manner in which you were coping with the expanding needs of this growing city. I observed also that you had acquired that hallmark of ambitious and efficient municipalities, the desire to absorb your neighbours. Much, however, remains to be done. Problems of sanitation, water-supply, congested traffic and congested population await solution. Simla has long since emerged from the vague status it held in early days, and has taken an established place as the summer capital of the Government of India. It is perhaps open to question whether your municipal development might not have been planned on bolder lines at an earlier stage of your growth, but it is easy to be wise after the event, and similar criticism might be applied to the municipal evolution of most towns. The recommendations of the Improvement Committee to which you refer represent an attempt to deal with the problems as they stand to-day, now that you have an established railway connection with the plains and are confronted with everwidening responsibilities. At this juncture however, the financial stringency created by this disastrous war blocks the way, but, gentlemen, I share with you the hope that better times are at hand and that the solution of your problems will not be long delayed. You refer to my personal interest in municipal affairs. In thanking you for your good wishes I give you my assurance that both as resident in your municipal borders and as the head of the Supreme Government whose health and comfort are committed to your charge, I shall not fail to extend that interest to the work of the Simla Municipality.

Colonel Burdon presented the members to the Viceroy. Among them were Major Norman White, I. M. S., (Vice-President) Rai Bahadur Jai Lal, Khan Bahadur Min Mahomed Khan, Colonel Ogilvie, I. M. S., Messrs. Heathcote and Phelps, Members and Mr. Gordon Walker, Secretary. The deputation then withdrew.

Plague Mortality.

SIMLA, April 27.

The mortality from plague in India during the week ending the 22nd April was 2388 seizures and 1991 deaths. The Provincial figures were:—Bombay 377 deaths, Madras 17, Bihar and Orissa 297, Bengal 8, United Provinces 572, Punjab 123, Burma 167, Central Provinces 62, Mysore 29, Hyderabad 331 and Central India 2.

Bombay.

Tata Iron and Steel Co.'s Shares.
Meeting of Bombay Brokers' Association.

BOMBAY, April 27.

A meeting of the Directors of the Bombay Share Brokers Association was held on Wednesday afternoon to consider the situation arising out of the forward transactions in the deferred shares of the Tata Iron and Steel Company, to which reference was made yesterday. The meeting was not open to the press, but it has transpired that, owing to a sharp difference of opinion among the directors, no decision was arrived at and further consideration of the suggestion to stop all forward transactions in deferred shares after July next was postponed. Those in favour of the suggestion urge that if an abnormal rise in the share is allowed, it will be ruined, and that the rise might ultimately result in the undoing of the Bulls also when reaction took place, and that, in the interests of all concerned, it was desirable to maintain a healthy tone in the market. The opponents of the proposal urge that, on account of the boom in the iron trade and the profits made by the company, the share is bound to rise on its own merit, and that an artificial check placed on it by limiting the transactions to cash only is contrary to the established practice on stock exchanges all the world over, and that if forward transactions were stopped the clients might not agree to the proposal and might refuse to pay the losses, if any, incurred on their transactions so that brokers would be, in that case, placed in a dilemma. They further urge that disaster would be more certain and serious if during the interval of the three or four months proposed to be allowed to readjust transactions already entered into, the rate was forced up to an abnormal extent. The proposal, they say, too would favour Bears who have sold forward without possessing any shares, while a healthy tone would at once ensue if Bears ceased to make fictitious sales without possessing security sold.

Wedding at Bombay.

MAHABLESHWAR, April 27.

The marriage took place in the Church here this afternoon of Evelyn, daughter of the late Hon'ble Charles and Mrs. Brand, to James, son of the late Dr. John Crerar of Mayport, Cumberland, Private Secretary to the Governor of Bombay. The ceremony was performed by the Lord Bishop of Bombay, and the service was choral. H. E. the Governor's band was present. There were three bridesmaids, and Lord Willingdon gave away the bride. After the ceremony a reception was held at Government House, to which all residents of the station were invited.

Bombay Legislative Council.

The Next Triennial Term.

BOMBAY, April 27.

The next triennial term of the Bombay Legislative Council will commence in June, and the new Council will formally meet at Poona on the 3rd of that month, when H. E. the Governor will formally welcome the members. The non-official members will then elect two representatives for the Imperial Council. The Hon'ble Sir Ibrahim Rahimullah, the Hon'ble Mr. Setalvad and the Hon'ble Mr. V. J. Patel have come forward as candidates for the two seats allotted to the general body of members, while Mr. M. A. Jinnah is a candidate for the Imperial Council as representative elected by the Mahomedan Members of the local Council.

There are 21 seats for the elected members in the local Council, 13 of whom have been declared. The results show that four of the old Councillors are replaced by new members, and all other old members have been returned. Mr. Sarif Desji Canji replaces in the new Council Mr. Suleman Abdul Wahab as representative of the Mahomedan community of Bombay, and Mr. Pathan has taken the place of Mr. Abdul Husain Adamji Pirbhoy as representative of the Mahomedans of the southern district, Sir Dinshaw Petit is elected by the Bombay millowners to succeed Mr. Chinabhai Madhavai, who was elected last time by the Ahmedabad millowners in their turn. The Hon'ble Mr. Paranjpye, who was a Government nominee in the last Council, has taken the place of Mr. Samarth as representative of the Bombay University.

Mr. Horniman's Case.

Police Meddlesomeness.

BOMBAY, April 27.

Some developments have taken place during the last few days before the Chief Presidency Magistrate in the case in which Mr. Horniman, Editor of the 'Bombay Chronicle' charged Mr. Brewin, publisher, Mr. C. S. Menon, Editor and Domello, printer of the weekly paper 'Briton' with defamation. The defence, having announced their intention of proving that the alleged libels were for public good, have been examining a number of witnesses. Two convicts were brought from Jail to make statement against the complainant and stated that they knew him only by sight and had never spoken to him or had anything to do with him. Another witness, formerly in the complainant's employ as a motor cleaner, on going into the box declared that he had been threatened by a Police officer and another man that unless he made certain statements against the complainant they would get him convicted. While on the other hand if he said what they wanted he would be rewarded. During the hearing of the case last week the Counsel for prosecution openly stated in Court that the Police were assisting the accused. Two small Cause Court Bailiffs were then examined with reference to certain alleged incidents when they went to execute certain civil decrees against Mr. Horniman at his flat. When they tendered evidence the defence Counsel claimed for permission to cross examine

them. The Magistrate pointed out that it must first be shown that the bailiffs had at any time made statements of a different character. It was then stated that they had made statements to the officers of the C. I. D. in one case to the Deputy Commissioner and in another to a subordinate official and that the Solicitor for defence had not got these statements in his possession. Further hearing was adjourned till yesterday when Mr. Griffith, Deputy Commissioner, C. I. D., was examined. He admitted having taken down a statement from one bailiff, but declined to produce it as he thought that public interest would suffer by the production of that document. After some argument the Magistrate ruled that the statement need not be produced. On hearing being resumed again this afternoon the motor cleaner boy, Pandu Balu, who had already been examined by the defence was recalled and the defence Counsel wanted to cross-examine him as he had turned hostile. Mr. Jinnah for the complainant objected but eventually the Magistrate permitted certain questions being put to the witness. The latter repeated his previous story and added that the Police officer in question and another man referred to had told him that the Government and the Police Commissioner were for the accused and he had better give evidence in their favour. The case stands adjourned.

Bombay Share Market.

BOMBAY, April 27.

The market in the cotton mill shares showed a better feeling to-day and the rates advanced all round. Centrals advanced to Rs. 2260. Colaba land and Mill shares were steady at Rs. 1335. Crescents at Rs. 117½ and Currimbhoy at Rs. 252½. Madhowjis advanced to Rs. 1447½ and Swadeshis to Rs. 1725. Standards advanced to Rs. 1190 and Davids to Rs. 490. Fazulbhoy was firm at Rs. 470 and Indore Malwas were firm at Rs. 281½. Bank shares were neglected. In miscellaneous shares Bombay Burmahs were steady at Rs. 880. Tata Iron and Steel (ordinary) at Rs. 146 (and deferred) at Rs. 610. Tramways advanced to Rs. 245. 3¼ per cent the Government was steady at Rs. 81 and small pieces at Rs. 81½ for buyers (clean bank pieces.)

The Bombay Bank rate remain unchanged.

Calcutta.

Russian Troops at Marseilles.

CALCUTTA, April 27.

With reference to the arrival of Russian troops at Marseilles a telegram from Colombo, to-day, refers to the very favourable impression created by the morale and fitness of Russian troops when they landed at Colombo during their journey. The Russians passed Ceylon in three batches.

Pennies and Half Pennies for Australia.

To be Manufactured in Calcutta.

CALCUTTA, April 27.

The 'Statesman' understands that arrangements have been made for the manufacture by the Calcutta Mint of pennies and half pennies for circulation in Australia. For some years past the London Mint had been unable to produce all copper coinage required for use at Home, but from time to time assistance was obtained from the Mint in Birmingham. This is the first occasion however, that Calcutta had been asked to supply copper coins. A proposal is also under consideration for the purpose of manufacturing silver coinage for use in Egypt, but as far as can be ascertained this has not as yet been definitely decided upon.

Calcutta Port Trust.

Improvements Stopped Owing to War.

CALCUTTA, April 27.

Two important schemes are among those which are being held up by the Port Commissioners under the orders of the Government. These are the Bellighatta improvements and new dock entrance to the King George's Dock, which when undertaken will involve a total expenditure of about two crores of rupees. These two schemes will be proceeded with after the war. There is the possibility that trial wells will be sunk for the new dock entrance this year. New jetties are being proceeded with, because not only work well in hand but further jetty accommodation is essential. A new four storied warehouse is also urgently required.

United Provinces.

Moslem Representation on District Boards.

Government and Hindu Members Thanked.

ALLAHABAD, April 28.

At a public meeting of the Moslems of Allahabad presided over by the Hon'ble Nawab Abdul Majid, C. I. E., it was resolved to thank the Government of the United Provinces for accepting the Hindu Moslem compromise regarding separate electorate for Moslems under the new Municipalities of Allahabad, and also to thank the Hindu gentlemen especially the Hon'ble Dr. Sapru for supporting the amendment.

At the meeting of the Allahabad Municipal Board to-day, it was resolved to postpone the question of appointment of non-official Chairman and executive Officer under the new Municipal Act till the Viceroy's assent to the Bill had been received, as the Board saw no reason to hurry the matter.

The Anglo-Indian Regiment.

A Successful Meeting.

LUCKNOW, April 28.

A most successful meeting in connection with the Anglo-Indian Force took place here yesterday. Mr. Stuart, Judicial Commissioner, who presided said that he believed that the Anglo-Indians of to-day were not a whit inferior to the men who had fought and fell and helped to make the Indian Empire. He felt sure that they would respond eagerly. The Hon'ble Mr. Abbott and Mr. Holmes, Agent, Oudh and Rohilkhand Railway, were among the speakers and the band of the 10th Middlesex Regiment was in attendance. Amidst great enthusiasm fifty young men put their names down for enlistment.

At a recent meeting at Jhansi forty three men were enrolled for the Anglo-Indian force. Patriotic scenes were displayed on the cinema during the meeting.

భారత సైనిక నిధి

మొదటి సారి మొదటి పదవలు
అందన ఏప్రిల్ 26:— భారత సైనిక నిధి వారు
మొదటి సారి మొదటి పదవలు పంపించిరి. ఈ
పదవలు బ్రిగేడులలో నుండి తీసికొని పోవుచుండును.
ఒకడడలలో దెబ్బలు తగిలినవారిని తీసికొని పోవుటకు తగిన
యోగ్యతలు కూడ నున్నవి.

మొదటి సారి మొదటి పదవలు

మొదటి సారి మొదటి పదవలు
మొదటి సారి మొదటి పదవలు పంపించిరి. ఈ
పదవలు బ్రిగేడులలో నుండి తీసికొని పోవుచుండును.
ఒకడడలలో దెబ్బలు తగిలినవారిని తీసికొని పోవుటకు తగిన
యోగ్యతలు కూడ నున్నవి.

కందారమాచివార చివరకు

కందారమాచివార చివరకు
కందారమాచివార చివరకు పంపించిరి. ఈ
పదవలు బ్రిగేడులలో నుండి తీసికొని పోవుచుండును.
ఒకడడలలో దెబ్బలు తగిలినవారిని తీసికొని పోవుటకు తగిన
యోగ్యతలు కూడ నున్నవి.

జర్మను సముద్రపురము

జర్మను సముద్రపురము
జర్మను సముద్రపురము పంపించిరి. ఈ
పదవలు బ్రిగేడులలో నుండి తీసికొని పోవుచుండును.
ఒకడడలలో దెబ్బలు తగిలినవారిని తీసికొని పోవుటకు తగిన
యోగ్యతలు కూడ నున్నవి.

కాంబు ప్రేలుట

కాంబు ప్రేలుట
కాంబు ప్రేలుట పంపించిరి. ఈ
పదవలు బ్రిగేడులలో నుండి తీసికొని పోవుచుండును.
ఒకడడలలో దెబ్బలు తగిలినవారిని తీసికొని పోవుటకు తగిన
యోగ్యతలు కూడ నున్నవి.

కరాసు ప్రకటన

కరాసు ప్రకటన
కరాసు ప్రకటన పంపించిరి. ఈ
పదవలు బ్రిగేడులలో నుండి తీసికొని పోవుచుండును.
ఒకడడలలో దెబ్బలు తగిలినవారిని తీసికొని పోవుటకు తగిన
యోగ్యతలు కూడ నున్నవి.

ఆస్తియూ ఇంటి రంగము

ఆస్తియూ ఇంటి రంగము
ఆస్తియూ ఇంటి రంగము పంపించిరి. ఈ
పదవలు బ్రిగేడులలో నుండి తీసికొని పోవుచుండును.
ఒకడడలలో దెబ్బలు తగిలినవారిని తీసికొని పోవుటకు తగిన
యోగ్యతలు కూడ నున్నవి.

సముద్రపురము

సముద్రపురము
సముద్రపురము పంపించిరి. ఈ
పదవలు బ్రిగేడులలో నుండి తీసికొని పోవుచుండును.
ఒకడడలలో దెబ్బలు తగిలినవారిని తీసికొని పోవుటకు తగిన
యోగ్యతలు కూడ నున్నవి.

విద్యార్థుల యుద్ధోపకరణములను

విద్యార్థుల యుద్ధోపకరణములను
విద్యార్థుల యుద్ధోపకరణములను పంపించిరి. ఈ
పదవలు బ్రిగేడులలో నుండి తీసికొని పోవుచుండును.
ఒకడడలలో దెబ్బలు తగిలినవారిని తీసికొని పోవుటకు తగిన
యోగ్యతలు కూడ నున్నవి.

హరిమయ తెచ్చిన కరువునష్టపు దానా.

హరిమయ తెచ్చిన కరువునష్టపు దానా.
హరిమయ తెచ్చిన కరువునష్టపు దానా పంపించిరి. ఈ
పదవలు బ్రిగేడులలో నుండి తీసికొని పోవుచుండును.
ఒకడడలలో దెబ్బలు తగిలినవారిని తీసికొని పోవుటకు తగిన
యోగ్యతలు కూడ నున్నవి.

కట్టపరిశోధన

కట్టపరిశోధన
కట్టపరిశోధన పంపించిరి. ఈ
పదవలు బ్రిగేడులలో నుండి తీసికొని పోవుచుండును.
ఒకడడలలో దెబ్బలు తగిలినవారిని తీసికొని పోవుటకు తగిన
యోగ్యతలు కూడ నున్నవి.

చర శాశ్వర కేంద్రము

చర శాశ్వర కేంద్రము
చర శాశ్వర కేంద్రము పంపించిరి. ఈ
పదవలు బ్రిగేడులలో నుండి తీసికొని పోవుచుండును.
ఒకడడలలో దెబ్బలు తగిలినవారిని తీసికొని పోవుటకు తగిన
యోగ్యతలు కూడ నున్నవి.

కంసాంధకరస్యతి

కంసాంధకరస్యతి
కంసాంధకరస్యతి పంపించిరి. ఈ
పదవలు బ్రిగేడులలో నుండి తీసికొని పోవుచుండును.
ఒకడడలలో దెబ్బలు తగిలినవారిని తీసికొని పోవుటకు తగిన
యోగ్యతలు కూడ నున్నవి.

Sind.

The Sind Provincial Conference.

KARACHI, April 27.
At the Sind Provincial Conference a Resolution was
passed in favour of transferring from the Police to the
Mukhtarkars or lower revenue officers the power to in-
stitute proceedings against alleged budmashes for secu-
rity for good behaviour under Section 110 Criminal Pro-
cedure Code. The mover, a Hindu pleader, said that a
few of the real budmashes were ever brought to
book and the section was being largely used to gratify
private enmity and to blackmail innocent
people. The seconder, a Mahomedan Rais, entirely
concurred.
A resolution was passed against Rasai or the system
in Sind, by which, as is alleged, the provisioning of
officers on tour is carried out wastefully and at the
expense of the Zemindars, although the Zemindars are
supposed to be paid for all that they supply. The
mover, said that everybody was aware of the
fear which filled the Zemindars during the touring
season. The circulars of the Commissioner in Sind
prohibiting Rasai had produced no effect. Nobody
would regret the total stopping of tours which in any case
should be curtailed and circumscribed. The seconder
described the evils of Rasai as manifold.
A resolution was passed in favour of self-Government
for India. The mover after enlarging on Imperial self-
government spoke also of local self government and
condemned the suspension of the Hyderabad Municipa-
lity as a retrograde step. He urged that local self-
government in the form of Municipalities should be
greatly encouraged. Local Boards should be given wider
powers and freed of official control. Virtually the Dis-
trict Officer did everything in the Local Board. The
other members merely bowed to his will. Another
strange thing about Local Boards was that the Huzur
Deputy Collector who was the Vice President was also
the Secretary. He held that two conflicting posts, one
as a master and another as a servant. If things went on
thus there would be no improvement even in thousand
years.

Mysore.

Mysore Legislative Council.

Mr. Nunjundaiah's Services Eulogised.

BANGALORE, April 28.
A meeting of the Mysore Legislative Council was held
this noon in the Council Chamber of Public Offices.
Sir M. Visweswarayya presided. The Dewan in
opening the proceedings referred with regret to the absence
of his colleagues Kantaraja Urs and Mr. Nanjundayya.
Referring to Mr. Nanjundayya the Dewan spoke of
the conspicuous services he rendered to the State as well
as to the public. Mr. Visweswarayya paid a tribute to
the varied experience of Nanjundayya and wished him
all happiness in his retirement. The Dewan warmly
welcomed Mr. A. R. Bannerjee, the New Councillor.
Mr. K. P. Puttanna Chetty, retired Councillor, also
eulogised the services of Mr. Nanjundayya. Other
eulogistic speeches were also made.
The cost of the maintenance of the proposed Mysore
University formed the subject of interpellation at the
meeting of the Mysore Legislative Assembly which was
held to-day. Mr. Bannerjee on behalf of the Mysore
Government said that the approximate estimated cost
for maintenance of university would be 1,61,200 per
annum, excluding initial expenditure for buildings and
equipment and that no additional taxation would be
imposed for the purpose at present.
It was stated on behalf of the Mysore Government
that three lives were lost at the recent outbreak of fire
in Kolar Gold Fields and on receipt of a detailed report
from the Director of the Department of Mines and Geo-
logy the question of compensation to the dependents of
the victims would be considered.

Silk Experts' Visits.

BANGALORE, April 28.
Mr. Lefroy, Silk Expert with the Government of India,
who came down to Bangalore on the 17th instant after
visiting the Silk farms here left this for Bombay on
Saturday. It is understood that he will from there pro-
ceed to Mesopotamia in order to co-operate with Mr.
Beeson, who is engaged in the destruction of flies.

THE RESIDENT AT MYSORE.

MYSORE, April 27.
27th April.—The Hon'ble Mr. H. V. Cobb, Resident
in Mysore, to-day attended a meeting of the
Municipality of the Civil and Military Station and was
introduced to the Commissioners by Mr. A. R. Cox,
President. This is understood to be the first time, at
least during the last fifteen years, that a Resident, has
attended the meeting of the Municipality.

Mr. Ancorge, I. C. S., who is on special duty in
connection with silk industry has also been here and
left this on Tuesday for Coimbatore. After visiting
various places in Southern India Mr. Ancorge will pro-
ceed to Calcutta and Benares and return to Simla by
the 17th of next month.

BRIEF TELEGRAMS.

Mr. Trotter officiates as Accountant-General, Bombay,
vice Mr. Brigstocks going on leave.
H. E. the Viceroy has appointed the Hon'ble Mr. S. N.
Fraser to be Resident in Hyderabad vice the late Sir
A. Pinhey.

The Government of India has decided to raise up the
set price of opium sold at the Calcutta sales from the
present minimum of Rs 1,800 per chest to Rs. 2,500, with
effect from the 1st July next until further orders.

It was stated on behalf of the Mysore Government at
the Legislative Council meeting to-day that the question
of separation of executive and judicial functions was
under the consideration of the Government.

Lieutenant Colonel J. Manners Smith succeeds Mr
Fraser as Resident in Kashmir, while Colonel Bayley,
now on leave, will take Colonel Manners Smith's place as
Resident in Nepal. Mr. Fraser proceeds to Hyderabad
next July.

1000 రూపాయలు బహుమాన మివ్వబడును.

లోక ప్రసిద్ధమైన సాలామిసిరి మురబ్బా రిజిస్టర్డు

ఈ మురబ్బాకు సాలామిసిరి కాదని యజ్ఞపురమునాటికి 1000 రూపాయలు బహుమానముగా యివ్వబడును.

దురభ్యాసముకల్ల బాల్యములోనే ధాతువృద్ధి కలిగివారికి వృద్ధతతోకల బలహీనమై, చురణ కాలమువరకు చూపుచు ననుభవించుచుండును. ఈ సాలామిసిరిమురబ్బాకు నేపించియెడల అట్టి యజ్ఞము లొలగి విశేష బలవీర్య సంపన్నులయి ప్రకాశించుచు చిరకాలము నుభయముగ జీవింతురు.

REGISTERED

సాలామిసిరిమురబ్బాకల్ల - ధాతువృద్ధి కలుగును. సాలామిసిరిమురబ్బాకల్ల - విశేషబలము కలుగును.
సాలామిసిరిమురబ్బాకల్ల - న్యస్తస్థితి కలుగును. సాలామిసిరిమురబ్బాకల్ల - రక్తము వృద్ధిచుండును.
సాలామిసిరిమురబ్బాకల్ల - ధాతువు మూత్రముతో కలసి సాలామిసిరిమురబ్బాకల్ల - అకలి యెక్కువయగును.
సాలామిసిరిమురబ్బాకల్ల - పోషకము కలుగును. సాలామిసిరిమురబ్బాకల్ల - చక్కని మలవిసర్జనతగును.
సాలామిసిరిమురబ్బాకల్ల - నీరమకత కలుగును. సాలామిసిరిమురబ్బాకల్ల - ఉత్సాహము, శక్తి, బుద్ధి,
సాలామిసిరిమురబ్బాకల్ల - బహుమూల్యవ్యాధిలొలగును. ధైర్యము, శరీరకాంతి విశేషముగ కలుగును.

ఈ మురబ్బాకు తాంబూలు, వెండి, బంగారు భస్మములు ఎన్నిటికిని పోషకముగావు
సాలామిసిరి అనునది ఒకజాతిపండు. ఇది కాబూల్, కాండహార్ జేతలులలో ప్రాచుర్యమును
అక్కడిజాతిల యీ పండుకు విశేషముగా లెరుగువాడు. మనదేశపు 4 నుక ముఝుల బంతు అదేజాతి
ఒకమనిషికి గలదు. మనదేశములో అనేకులు ఉరలగడ్డ, క్యాసుగడ్డ మొదలైనవాటితో తయారుచేసి సాలా
మిసిరి అని చెప్పి మోసముచేయుచున్నాడు. మా మురబ్బా అట్టిదికాదు. దీని సాలామిసిరికాదని నిర్ణయించు
వారికి 1000 రూపాయలు యివ్వబడును. మేము యిహముగా ముచ్చెరవన్న మొత్తము యివ్వించుడల కోర్కె
మూలముగా ననూజుచేయవచ్చును. ఈ మురబ్బాకు ప్రతియొకరు నేపించి మంచిబలమును పొందుటకై గొప్ప
పండులతోచేర్చి తయారుచేయబడియున్నది. అనుసాన ప్రతికూల బోషకముతో పంపబడును.

కార్డువ్రాసి వి. పి. ద్వారా తెప్పించుకొనవచ్చును. డబ్బి 1-కి వెల రు. 2-0-0 లు.

తపాలాఖర్చు 1 డబ్బి మొదలు 3 డబ్బులు వరకు 0-6-0.

తపాలాఖర్చు ప్రత్యేకము. దరఖాస్తుదారులు తమ చిరునామాను విశదముగ వ్రాయవలయును.

డి. మన్నాలాల్, డిల్లీవెద్దయులు,

నె 5, అనెన్యూరోడు, బెంగళూరు సిటీ

ఆయుర్వేద ఔషధములు

అగస్త్యులనారి ప్రక్రియలు.

"అందవృద్ధి, బూరకాళ్ల తక్షణ పరిహారం"

7 పూటలలో మంచిగుణము. నిర్భయమైనది. ఇంకా
మేనావాతనొప్పులు, వాయువులు, వాపులు, నూతన నిలకడ
కీళ్లనొప్పులు, తిమిరము, అంగుష్ఠ కటివాతములు, చిరకాలపు
నదులునొప్పులు మొదలగు వాట్ల కిప్పుకీ మిదియే? పుచ్చు
కొనిన వెంటనే గుణము తెలియవచ్చును. వెల రూ. 8-8-0.

"సర్వమేహకుష్ట కుఠారము"

ఈ ఔషధము, మేహవైకల్యానికియు, గజవర్ణ
ము, కాళ్లచేతులు, ముక్కు, చెట్టలు, పండ్లు మొదలగు
అంగములను తొలగివేయుచు, అద్వైతము, బిల్వము, సువర్ణము
సంబంధముగ కొలుకులు, పిట్టల నివ్యాచారము. రక్తకుడికి
రాజుపండిది. 10 రోజులలో అపరిమితమైన గుణము మిచ్చును.
10 రోజులకు, వెల రూ. 5-0-0 5 రోజులకు వెల రూ. 8.

వైయాకథములతో గుణములేనియెడల సామ్యు వాదము
పరిశుభము.

ఈ వైయములు క్రిందిపుస్తకాలయమున దొరుకును.

శ్రీత్యాగరాజశతకీరన స్వరావళి

స్వర, తాళ, గమక, సంజ్ఞానిధానములతో కూడినది

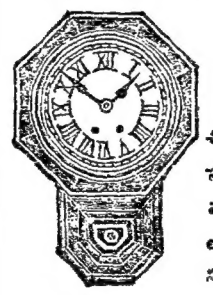
చక్కనితెండు రూ. 8-8-0

గంధకర్త "ప్రాచీన సంగీత పుస్తకాల"

8/12, ఆలంగాతాపిల్లపేటి, తిలకల్లెక్కడి, మదరాసు.

మదన కామేశ్వర లేవ్యం

ఇది మేహము, నిక్కా, కుక్కనవ్వు, అతిమూత్రము,
హరించి మిక్కిలిబలమును ధాతువృద్ధిని, రక్తవృద్ధిని, యావ
కులును, సంతాపపూరిత, నరములపటుత్విమును కలిగించు
వరప్రసాదము. 2 డబ్బిలు చాలును. 20 రు. డబ్బి రు. 1-0-0
ఆయుర్వేద సమాజ్, పొందూరు, గుంటూరు జిల్లా.

OFFICE CLOCK. ఆఫీసు గడియారము

(ఎనిమిది కోణములు) చాలా గట్టిది.
చిరకాలము మరమ్మతు అక్కరలేదు.
సరియైన కాలము చూపును. ధీరక్ష బల
వుండును. గృహములలోను, ఆఫీసుల
లోను, వహించుటలోను ఉపయోగము
నిమిత్తము స్వేచ్ఛముగా చేయించబడినది

8 అంగుళములు యెనిమిది కోణములు గడియారము
నిడివి అం. 19-9, నిడివి అం. 11-9. వారముకోణముల ఒక
వర్షాయము పూర్తిగా చాలును. గంటలు వెదగ్గర్ల యిచ్చునట్లు
కొట్టును. (1) కాగ 9-8-0, (2) అంగుళముకొట్టు. 01-0-0
(3) బలముగల 10-8-0, (4) అంగుళముతో 11-0-0.

2 రూపాయలు అదే వాకను పంపవలయును.
మయముచూపు:- గాత్రా అందు కో
K.P. 57 ఆదిత్యనాథాపిల్ల, మదరాసు.

180 పుటల పుస్తకము ఉచితము

ఆరోగ్యమును కాల్గొనుభయముపొందుట స్వాభావిక
మైన కొన్ని విధులను అనుసరించుటవలన నే కల్గుచున్నది.
ఈ ఉచితమైన పుస్తకము ఆరోగ్యమార్గమును నిజముగా
జేరినోపాధ్యుని దృఢగ్రాతమును ఆయుర్వేద ప్రక్రియ
ఈ పుస్తకము ఇవానిగా నీయబడును. పొన్ను చార్జి
యు మేమే భరించినం వెదము. వెంటనే పూర్తిచును.
వెద్యశాస్త్రి మణిశంకర్ గోవిందజీ,
అశంకర్ గోవిందాధ్యాయం, 157, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

మదరాసు మోటారు ఇంజనీర్లు

288 24 జనరల్ పీటర్సన్
మోటారుగోధు పోస్టు, మదరాసు
మోటారుబండ్ల యంత్రనిర్మాణమును, పడుపునిధానము
నిర్మాణాధ్యక్షముల గలవలయును. ప్రత్యేక గమనిక:-
కొనుగొనినవ్యాధులకు ఉచితముగ వసతియు, బోజనాదికములు
నిర్మాణముచేయబడును. ప్రతివెల్లపథమునకు క్లాసు ప్రారంభ
మొదలు, తియారైన వైయాకరికి శిష్యాచేయబడును. న్యయ
సంఖ్యయు దీనితోపంపబడును. మేనేజరు గారికి వ్రాసికొనవలెను.

మీ బాయిలర్లు

విశేష కాలము పనిచేయునలెన్న "ఇంగ్లీషు
బాయిలరు కామ్రాజిక్"ను యుపయో
గింపవలయును. దానినుపయోగించిన బాయి
లర్లు త్రుప్పు పట్టి పొక్కులు పొక్కులుగా
లేచి చెడిపోకుండుటయే గాక మెల్లమెల్లముకు
చక్కని మెరుగు నిచ్చును; ఆపమునున్న
గొట్టములనున్న త్రుప్పు పట్టకుండగను
సుభ్రముగా నుండును. ఈ కామ్రాజిక్
యుపయోగించినచో సంవత్సరముల తరబడి
బాయిలర్లు చెడిపోకుండు ఎప్పటి కప్పుడు
కొత్తవానివలె నుండును.

దానియొక్క యుపయోగమును గురించి
యు సలహాను గురించియు అసలు యేజెంట్లకే
వ్రాయవలయును
5 గాలనులుగల రమ్మ 1-కి రు. 22-8-0.
ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ లండు
389 ఇంజనీరింగు వర్క్సు
తపాలపెట్టె నెం 5533 రు మదరాసు
(నె కామ్రాజిక్ గోధునట్లు ఈ త్రొక్క
చేరుకొడ నదాహరింప గోరుచున్నాము.)

వర్షా లేదు
ఎప్పుడు! ఎక్కడ! ఎంకా!
తలనొప్పి
వైరస్ తలనొప్పి నివారణ దొరకును.
నీవాధ నివారించును. ఏబదిజేతులలోని
మందులంగల్లో 25 ఏండ్లకు పూర్వమును
డి అమృతమునున్నది. 12 మాత్రములు
12 అణముల వైరస్నుకై నిరక్షించును.

కస్తూరి

విషజ్వరములకు, కలరాకు, సంధికి, కాలెంతకు
కోగములకు, నాలములకు, చిన్న బిడ్డల జబ్బులకు,
పుష్టికి కస్తూరి యుపయోగమైయుండును. చిన్న
బిడ్డలకునున్నది. కాని, కస్తూరి బంగారమునకన్న
ప్రియ మగుటచేతను, నవనర సమయములందు
వొంకుట దుస్తరము మోపించునలె కస్తూరి
యం కితరవదార్థము లేవియును శ్రేయబచ్చు. ఇంత
వరకు మా తావునుండి కొనినవారల కి విషయము
తెలిసియున్నది. కొనినవా రొకసారి పరీక్షించి
విషము తెలియగలదు. అట్లుచేరుటవలన కలికకస్తూ
రిని గొని మోపిపోదు. తులం 1-కి రూ 30-0-0

వజ్రగుళికలు

20 మాత్రలగల డబ్బి 1-కి రు. 1-0-0
ధాతుపుష్టికి, బుఝునకు ప్రాణమునకు రక్త
పుష్టియు సరపటుత్వము కారణములు రక్తపుష్టికి
మంచి ఆరోగ్యము మూలము. ఆరోగ్యము బహి
రంగ శరీర వ్యాయామము వలనను, జీత్యేది
యత్వమువలన గలుగును. వ్యభిచారము సుఖ
కోగములు, దురభ్యాసములు, విశ్రాంతిలేకుండుట

తామరతైలము

డబ్బి వెల 1-కి 0-4-0, 12-కి రూ. 2-10-0
శిశుతాంజనము దీని, 7, తంబుళిట్టిది మదరాసు.

Amrutanjan

Best Indian Pain Balm.

వెల స్వల్పము.

గుణ సమృద్ధి.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృత

ప్రతివారము వేలకువేలు విక్రయము

చక్కని డబ్బితో సహా సీసా 1-కి వెల 0.8-0

వలనొప్పులమాన్యును, వాయువు పోట్ల బోగొట్టును, సాధ్యమైనప్పుల బారదోలును. పోట్లబోగొట్టును, పనమూలకలచే హింబూ దేశే మించు

తయారుచేయబడు చుంచుచుండు

దీనిని నిజేశములలో కూడ వాడుచున్నారె

సువాసన గలిగి యుండును.

అమృతాంజనం డిపో 6, లంబుకట్టిపేడి, చుడగాను.

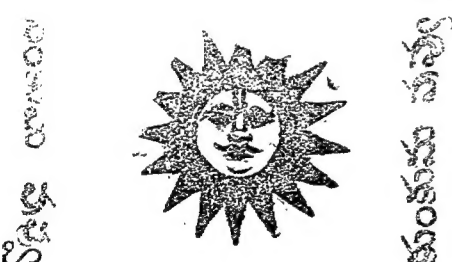
గ్యాల్లీస్ మోటారు పాతశాల

మోటారుబండ్లు నడుపుటకు, వాటిని కాపాడుటకు, రిపేరులు నిచ్చుటకు మోటారుబండ్లు ఎట్లు నడుచునో యెట్లు కాపాడును యెట్లు రిపేరుచేయునో అది ఇది పోయినపుడు స్వల్పముగానేయే రిపేరులకు యాచుండును. ఇట్లు అభ్యాసపుష్కలముగా శుభాతరాలలో, యూరోపియన్ పోర్టల్లో నేర్పించుచుండును. ఇది రెండు మాసములలో నేర్పించి గతర్మ మెంటువారికర్పించి లైసెన్సు యిచ్చించి కంపుటను, యందులకు ఫీసు 40 రూపాయలు కట్టవలయును.

లింగ్ బ్రాసులు మే వెల 12 తేదీ నుండి ప్రారంభమగును. క్లాసులో చేరలనిన విద్యార్థులు ఏప్రిల్ 31 వ తేదీకి గాని అంతకు ముందే గాని భరణాదులు చేసికోవలయును. పాఠశాల నూరి విద్యార్థులు కోరినచో నివసించుటకు తాళిసంగతులు. ఈ ప్రకటనను చదివినవారికి ప్రాతికేయము.

(41) గ్యాల్లీస్ అండ్ కో, ప్రైవేట్ లిమిటెడ్, చుడగాను.
Galley & Co., 149 Broadway, Madras.

కుంకుమ పువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మావద్ద దొరకును. కొనుదాచు సూర్యమాంబును గమనింపుడు. కరస్పాండెన్సు మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎన్. నారాయణ అండ్ కంపెనీ.
(53) 21, హమ్మంపేడి, బొంబాయి.

విద్యార్థి సౌకర్యములు

కొన్ని దినముల వరకు మాత్రమే విద్యార్థులకు కావలసిన డ్రాయింగు బుక్కులు, ఎన్నర్ పైజు బుక్కులు, స్టూడెంటు నోటు బుక్కులు, ఇటాలియన్ నోటుబుక్కులు కలర్డ్ బాక్సులు, డ్రాయింగు ఇన్ స్ట్రుమెంటు బాక్సులు, ఫుట్ పాస్టు రబ్బరు స్టంపు మరియు అనేకవిధములైన సామానులు సరసముగా దొరకును వలయు వారలు క్రింది అడ్రెస్సులకు ప్రసీ తెచ్చించుకొనవలయును.

ఆర్. వేంకటేశ్వరు అన్డ్ కో,

అనందా ముద్రాలయాధికారులు, మద్రాసు.

THE ANDHRA MEDICAL JOURNAL

ఆంధ్ర వైద్యపత్రిక

(ప్రస్తుతము మూడునెలల కొకవార్షియము ప్రకటింపబడుచున్నది.)

855 మొదటిసంచిక సిద్ధమగుచున్నది.
వైద్య విద్యను బోధించు అనేకవర్గముల వైద్య శాస్త్రములకు గల సహజముగ కరస్పర వైద్యమును భిన్నాభి ప్రాయములను పాటించక నడుస్త వర్తకుల వైద్యశాస్త్రములకుండు సత్వమును ఈ పత్రిక బోధించును. ప్రపంచమునది సమస్త వైద్యవర్తకులకు వానియొక్క యంగ్రహచరికిను చదువరులు ఈపత్రికా మూలమున గ్రహించగలరు. వైద్యసామాన్యము గొప్పవ్యాధులను గ్రహించి విశిష్టజేయు మార్గములను, వైద్యవిశేషములకు లేకనే వైద్య కృత్రియము లేనివలయు సామాన్యకోగములను కుడుపుకొను మార్గములను ఈ పత్రిక బోధించుచున్నది.
చందా సం॥ 1-కి 1-4-0 లు. విడిసంచిక 0-6-0 లు.
డాక్టరు కె. వి. సుబ్బారావు, ఎం. బి.,
(సహాయక) 98 అన్నాపిళ్ళపేడి మార్గాను

సదాచారము

సాంఘికతాత్పర్యము
సూర్యోదయాత్మకము తేరుట మొదలు రాత్రి కేయించుకొన ఆచరింపవలసిన విధులన్నియు ధర్మశాస్త్ర వచనములలోను లేలుట చరక ముక్త్యతాది వైద్యగ్రంథ వచనోదాహరణములలోను చుండుటలు మాన్యునవానికి లేలుట తాత్పర్యము ఇందు పొసగినట్లున్నాను.

దీనియందుగల విషయములు:— పాత్రస్వరూపము 15 విధములు, ఋగ్వేదియ పాత్రస్వరూపము, పాత్రకాల విధు నియములు, మూర్తిపురీషాత్పర్యవిధి, కౌచవిధి, గండూషవిధి, గాగ్రాహ్యవంతకావ్యములు, దంతధావకావ్యములు, పిష్టి తిథులు, ఋగ్వేదియ పాత్రస్వరూపవిధి, యజుర్వేదియ పాత్రస్వరూపవిధి, సాక్షాద్ద జలసాచారవిధులు, ధౌర్ధ్వ ప్రండ భస్మధారణవిధులు, తృచాకల్ప మూర్త్యులసాచార విధులు, సారసంక్రమణులు, సూర్యోదయస్థానము, గురుధ్యానము, అత్యుజ్జ్వల, కవచచతుర పాత్రస్థానములు, దంతి, విష్ణు, సూర్యుని, వసీష్ఠ, గణపతి, రాత్రి, స్వప్నము క్రమము, ఋగ్వేదియ యజుర్వేదియ భోజవిధులు, భోజ్యవదార్థములు భోజనానంతర జప్త్యసంక్రమణులు, విచారయిత స్థాపన విధానము, యజ్ఞోపవీత ధారణవిధి, తైలాభ్యంగ తైలాదివిధులు, అమావాస్యాలిల తర్పణము, తాంబూలవిధి మున్నగునవి ఎన్నియొకపు. ఆంధ్రము కఠింపదగినది. 1-8-0.

ఇతరగ్రంథములకు లభించును.

చిరునామా: ఎడిటరు స్వధర్మప్రకాశిని, గుంటూరు.

ప్రపంచచరిత్ర

మూడవ సంచిక వెలువడినది.

గ్రంథకర్త:—గా. హరిశర్వోత్తమరావు. ఎం. ఏ.
శైలినులభ్యము. కథలు చదివినట్లు చదువుకొన వచ్చును. బహుప్రాచీనకాలమునుండి లోకములోని అన్ని దేశములలో జరిగిన సంగతు లిందు వ్రాయబడును. చందాపద్ధతి ఆరుసంచికలకు రు. 2-0-0 అంచెకూలి లేదు. ప్రవేశింపవలయు లేదు.
సిద్ధమయిన సంచికలు పి. పి. గా వంపురాయు యయినాడు:— ప్రపంచచరిత్రకార్యాలయము,
(27) 145, కాంపిడి, చుడగాను అని వ్రాయుడు.

667] సూతన ప్రాముఖ్యమున జేగంపాహిసోపే

ఇది ఒకటి. వెల 3కిల్లలు వెట్టెకి 1-0-0. భాగ్య 4 అ. ఆర్. వి. కండిట్ అండ్ కంపెనీ 6, బందలపేడి, మద్రాసు.

స్టీమ్ మోటారుబండ్లు

విశాఖపట్నంజిల్లా అనకాపల్లిలోనుండు రాధాకృష్ణ స్టీమ్ ట్రాక్సిట్ కంపెనీవారివల్ల ఈ 1916 సం॥ మేయ 1 వ తారీఖు లగాయుట మిక్కిలి సవినయతలను ననుసరించి చక్కని యేర్పాట్లతో ప్రయాణికుల సౌకర్యార్థము అనకాపల్లి మాడుగులగారియందు వోడవరము నుండి గ్రామముల మార్గముగా స్టీమ్ మోటారుబండ్ల రాకపోకలు సాపించబడును. ఈబండ్లలో మొదటి రెండవ తరగతుల చోట్లు మాత్రమే ఆచర్యబడియున్నవి.

బండ్ల రాకపోకల కాలములవివరం.

(1) మాడుగులనుండి తెల్లవారి గం 5 ని 30 వ బయలు దేరి వడ్డాది వోడవరముమీదుగా అనకాపల్లికి గం 7 ని 45 వ చేరును. (2) అనకాపల్లినుండి తెల్లవారి గం 10 ని 15 వ బయలుదేరి వోడవరము నుండిమాడుగు గం 12 ని 30 వ మాడుగుల చేరును. (3) మాడుగులనుండి వగలు గం 1 టకు బయలుదేరి వడ్డాది వోడవరముమీదుగా గం 3 ని 15 వ అనకాపల్లి చేరును. (4) అనకాపల్లినుండి రాత్రి గం 9 ని 20 వ బయలుదేరి వోడవరము నుండిమాడుగు గం 11 ని 35 వ మాడుగుల చేరును.

టిక్కెట్ల క్రయముల పట్టి.

టిక్కెట్ల విశేషము	మొదటి తరగతి	రెండవ తరగతి
అనకాపల్లి - వోడవరము	0-12-0	0-6-0
అనకాపల్లి - వడ్డాది	1-2-6	0-9-8
అనకాపల్లి - మాడుగుల	1-8-0	0-12-0
వోడవరము - వడ్డాది	0-6-6	0-3-8
వోడవరము - మాడుగుల	0-12-0	0-6-0
వడ్డాది - మాడుగుల	0-8-0	0-4-0

మార్పు:—11 కుదుర్పుకు లోబడిన పిల్లలకు అర్థ చార్జీలు పుచ్చుకోవలయును. మొదటితరగతి ప్రయాణికులకు 25 పానులున్న రెండవతరగతి ప్రయాణికులకు 20 పానులున్న చార్జీలు మిగిలించబడును. ఇంతకు మార్పును రిపానులకు మేయ 1-కి 1-వై అసగా ఒక డబ్బుడి వరకున చార్జీ పుచ్చుకోవలయును.

రాధాకృష్ణ స్టీమ్ ట్రాన్సిట్ కంపెనీ, అనకాపల్లి.
ప్రాక్రయిటరు:—నాగులకొండ రాధాకృష్ణస్వామి, మద్రాసు.

N. Radhakrishniah,
148-149, Devarajamodali Street, Madras.

మీ కి వసరమైనచో

యంత్రసంబంధమైనట్టిగాని కిరిగి పోత పోయునట్టిగాని వసులనుగురించియు, ఉక్కు, ఇనుపవాసనములు వంపులు వంపులుగ వంచ బడిన లేకులు కోణములుగా నున్నట్టి ఇనుక కమ్ములు ఇంకను వివిధమైన ఇనుప సామానులను గురించిన అన్ని విషయములను గుఱించియు ఈ క్రింది కంపెనీవారితోనే సంగతి సందర్భముల సలహా నాలొచింపవలసినది. వీరు సామానులను మిక్కిలి తక్కువ వెలల కిచ్చుటలోను కోరినంతనే వానిని సకాల ములో సరఫరా చేయుటలోను గొప్ప పేరు మ్రోగినవారు.

విలాసము:—

ది సౌత్ ఇండియా ఇండస్ట్రియల్స్ లిమిటెడ్

తలపెట్టె నెం 55కి రు.

389 మదరాసు.